Ազգ
Azg
22 ՕԳՈՍՏՈՍ 2008 ՈՒՐԲԱԹ 151 (4045)

Հայաստանի ժուռնալիստների միության հայտարարությունը

Հայաստանի ժուռնալիստների միությունը իր մտահոգությունն է հայտնում վերջին շրջանում լրագրողների նկատմամբ բռնության կիրառման համախակի դարձած դեպքերի կապակցությամբ, մանավանդ որ այդ արարքները, լրագրողների համոզմամբ, կապված են նրանց մասնագիտական գործունեության հետ:

Ակնհայտ է, որ յուրաքանչյուր նման արարք հետին ևականին չբացահայտելով ու չպատժելով, այդ պատճին հրապարակայնություն չտալով, անպատժելիությունից օգտվելով կոչնվում են լրագրողի մասնագիտական գործունեությունը վարկաբեկող ձեռով խոչընդոտող նոր դեպքեր:

Հայաստանի ժուռնալիստների միությունը խստորեն դատապարտում է լրագրողների դեմ նմանօրինակ բոլոր հարձակումները եւ ակնկալում պատկան մարմինների արագ արձագանքը՝ հանցագործներին հայտնաբերելու եւ պատժելու գործում:

Սեւանն այս անգամ էլ տվեցինք

Իսկ ՀԴՄ-ները կցեղաղրվեն՝ անկախ փոքր տնտեսվարողների քողոքներից

ՄԱՐԻՆԵՏ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Բնապահպանների բողոքները այդպես էլ չխանգարեցին, որ հայոց խորհրդարանը ընդունի Սեւանից կրկնակի՝ 360 մլն խմ ջրառ սահմանող փոփոխությունները, դրանք երեկ երկու ընթերցմամբ էլ ընդունվեցին, ընդ որում կողմ էր քվեարկել 80 պատգամավոր եւ միայն 4-ն էր դեմ այս «գլուխկիրկիչ» հրաղարձությանը: Աժ խմբակցությունների ներկայացուցիչները, որ երեկ հնչեցին, արժե այնուամենայնիվ ներկայացնել, չէ՞ որ եկող տարի նույնպես կառավարությունը մտնելու է Ազգային ժողով՝ ջրառի չափաքանակ սահմանելու, չիմանանք ով ինչ է ասել:

ՀՅԴ խմբակցության կողմից երեկ առաջարկ հնչեցրեց նրա ղեկավարը՝ 2009 թվականի բյուջեում 4 անգամ ավելացնել Սեւանի պահպանման ծախսերը, բարելավել ոռոգման համակարգը, որն անբարեհույս վիճակում է եւ մեծ հանակությամբ ջրակորուստների պատճառ, Սեւանի բնապահպանական եւ վերարտադրության խնդիրները նորից ծեւակերպել՝ այս անկնկալիով էին դաշնակցական պատգամավորները կողմ քվեարկելու:

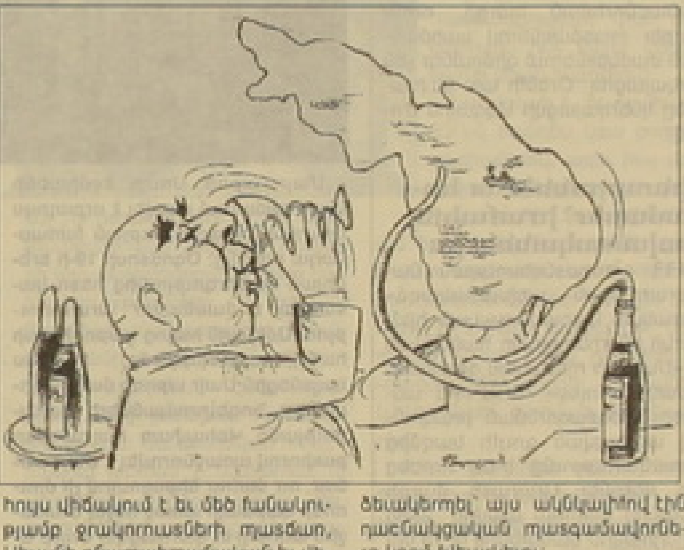

Տես էջ 3

ՏԵՂԱԿԱՆ

«Հարկային ծառայությունը աշխատում է չափազանց վատ»

Նախագահի նստավայրից հաղորդում են, որ Սերժ Սարգսյանը հարկային եւ մաքսային համակարգի ղեկավար կազմին է ներկայացրել կառավարության առընթեր նորաստեղծ պետական եկամուտների կոմիտեի նախագահ Գագիկ Խաչատրյանին: Անդրադառնալով հարկային պետական ծառայության պետի պաշտոնից Վահրամ Բարսեղյանին ազատելու երեկ ստորագրած հրամանագրին, նա հիշեցրել է, որ հարկային ծառայության ղեկավար կազմի հետ հանդիպմանը զգուշացրել էր, որ եթե այս ամսվա ընթացքում ծառայության աշխատանքում չլինեն էական տեղաշարժեր, ապա երկուստեք հետեւություններ պետք է արվեն: Իսկ անցած հասն օրերի ընթացքում, ըստ Ս. Սարգսյանի, ոչ միայն էական փոփոխություններ չգրանցվեցին, այլեւ չերեւաց, որ հարկային ծառայության ղեկավարությունն ունի փոփոխություններ կատարելու ցանկություն եւ գիտակցում է դրանց կարեւորությունը: «Չէի ցանկանա, որ ծեզանից որեւէ այն կարծիքը տարածեն հասարակության մեջ, թե օգոստոսի 20-ի հրամանագրերը բխում էին հարկային եւ մաքսային մարմինները միավորելու ցանկությունից: Ամենեւին: Հարկային ծառայությունն աշխատում է չափազանց վատ: Վատ՝ մասնագիտորեն, վատ՝ մարդկային եւ բարոյական նորմերի տեսանկյունից, եւ այստեղ վիճակն այլեւս անհանդուրժելի է, ով էլ լինի», ասել է Ս.Սարգսյանը:

Վաղվա «Ազգի» հասարակական-քաղաքական հավելվածում

Խաչատուր Դադայանի հրապարակումը Հայաստանի տնտեսության մեջ Ռուսաստանի հայ գործարարների կապիտալի ներգրավման վերաբերյալ: Արա Սանջյանը ներկայացնում է 1958 թվականին Բեյրութում հայ համայնքի տարբեր հատվածների միջեւ տեղի ունեցած արյունալի բախումների հանգամանքները: Հոգեբան Հրանուշ Բեջանյանը ազգի գոյության ու հետագա զարգացման նախապայմանները որոնում է հոգեւոր-գիտակցական հարթությունում: Տիգրան Լիլոյանը ներկայացնում է սեղոքէլեի սփյուռքի հարցերով նախարարության գործառույթների շուրջը: Գրիգոր Երիցյանը մեզ համար բացահայտում է մի հին ու մոռացված կերպար՝ Հայաստանի առաջին կին դեսպան Դիանա Աբգարին: Մ. Խ.

Իրանի տարածքով ներկրված բեռները Երեւան կհասցվեն ավտոտրանսպորտով

Վարչապետի համապատասխան հրամանով ստեղծված օպերատիվ շտաբը երեւանից Մեղրի է ուղարկել անհրաժեշտ քանակով մեքենաների շարասյուն՝ Իրանի տարածքով Հայաստան ներկրված բեռները Երեւան հասցնելու նպատակով: Ինչպես Արմենպրեսի հետ զրույցում տեղեկացրեց ՀՀ վարչապետի խորհրդական, օպերատիվ շտաբի ղեկավար **Գագիկ Մարտիրոսյանը**, Մեղրի հասած բեռների մի մասը Երեւան կհասցվի մայրաքաղաքից մեկնած մեքենաների, մնացած մասը՝ հենց Իրանից եկող մեքենաների միջոցով: Ներկրվող բեռները հիմնականում վառելիք են եւ ալյուր: Մեղրիից Երեւան բեռներ տեղափոխող մեքենաները, Գ. Մարտիրոսյանի տեղեկացմամբ, մայրաքաղաք կհասնեն արդեն այսօր՝ երեկոյան:

Հայաստան բեռները տեղափոխելու հարցով բանակցությունները շարունակվում են

Գորի-Թբիլիսի երկաթգծի՝ Գորիից 40 կիլոմետր դեպի Թբիլիսի գտնվող մասում ավերված երկաթուղային կամրջի մոտ Հայաստան տեղափոխման են սպասում 107 վագոն ցորեն, 10 վագոն վառելանյութ եւ 50 վագոն խառն ապրանքներ: Այս կամուրջը վնասվել է օգոստոսի 16-ին տեղի ունեցած պայթյունի հետեւանքով: Ինչպես Արմենպրեսի հետ զրույցում տեղեկացրեց վարչապետի խորհրդական, օպերատիվ շտաբի ղեկավար **Գագիկ Մարտիրոսյանը**, այդ բեռները այլընտրանքային կամրջով տեղափոխելու բանակցությունները հայկական եւ վրացական կողմերի միջեւ շարունակվում են: Այլընտրանքային կամրջի վերանորոգման աշխատանքներն ավարտվել են օգոստոսի 20-ին, կամուրջն արդեն պատրաստ է շահագործման, այդուհանդերձ, Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ երկաթուղային հաղորդակցությունը դեռ վերականգնված չէ:

ԱՌԽԱԶԻԱ-ՑԽԻՆՎԱԼԻ

Աբխազները եւ հարավօսերը դիմել են Ռուսաստանին իրենց անկախությունը ճանաչելու խնդրանքով

Երեկ Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի մայրաքաղաքներ՝ Սուխումում եւ Ցխինվալիում տեղի է ունեցել բնակչության հավաք, որի ժամանակ ընդունվել է դիմում ուղղված Ռուսաստանի նախագահին, Դաշնային խորհրդին եւ Պետդումային՝ կոչ անելով՝ ճանաչել այդ երկրամասերի անկախությունը: Սուխումի կենտրոնական հրապարակում է հավաքված եղել Աբխազիայի բոլոր շրջաններից ժամանած մոտ 55 հազար մարդ, որոնք միաձայն կողմ են քվեարկել Ռուսաստանին եւ այլ պետություններին ուղղած կոչին՝ Աբխազիայի անկախությունը ճանաչելու մասին: Նմանատիպ որոշում են ընդունել նաեւ Հարավային Օսիայի մայրաքաղաք Ցխինվալիի հրապարակում հավաքված ժողովրդական հավաքի մասնակիցները: Փաստաթղթում նշվում է, որ Ռուսաստանը առաջին պետություններից մեկը պետք է լինի, ով կճանաչի այդ երկրամասի անկախությունը, քանի որ Հարավային Օսիայի բնակիչների մեծ մասը Ռուսաստանի քաղաքացիություն ունեն: Ցխինվալիում ժողովրդական հավաքից հետո տեղի է ունեցել Սանկտ Պետերբուրգի Մարիինյան թատրոնի սիմֆոնիկ նվագախմբի համերգը Վալերի Գերգիեւի ղեկավարությամբ:

Բուրջանաձեն ընդդիմադիր կուսակցություն է ստեղծում

Վրաստանի խորհրդարանի նախկին նախագահ Նինո Բուրջանաձեի կարծիքով, Միխեիլ Սաակաշվիլին այժմ կորցնում է Վրաստանի աջակցությունը: Ուստի նա մտադիր է շուտով ստեղծել սեփական քաղաքական կուսակցությունը, որը ընդդիմադիր կլինի ներկայիս վարչակարգին: «Ես ամուր քաղաքական քաղաք ունեմ: Ես այժմ մտածում եմ, ինչպես դուրս բերել երկիրը ներկայիս ճգնաժամից», ասել է Բուրջանաձեն՝ ավելացնելով, որ խորհրդակցություններ է անցկացնում մասնավորապես «Միավորված ընդդիմություն» դաշինքի առաջնորդ Լեւան Գաչեչիլաձեի հետ: Նոր կուսակցությունը, ասել է Բուրջանաձեն, կշարունակի ՆԱՏՕ-ի հետ ինտեգրացվելու ուղեգիծը եւ կպաշտպանի «եվրոպական, ամերիկյան քաղաքականություն»: «Սակայն Վրաստանին անհրաժեշտ է նաեւ նորմալացնել հարաբերությունները Ռուսաստանի հետ», ընդգծել է խորհրդարանի նախկին նախագահը, հաղորդում է «Նոյյան տապանը»:

Ձերբակալվել է Դինքի սպանության պատվիրատու Հայալի եղբայրը

Օգոստոսի 20-ին Սամսունում, ինչպես նշել է Թուրքիայի հանրային հեռուստատեսությունը, ձերբակալվել է Հրանտ Դինքի սպանության պատվիրատու Յասին Հայալի ավագ եղբայր Օսմանը: Մինչ այդ նա ցուցմունք է տվել, թե սպանության օրն ինքը Տրապիզոնում էր, սակայն նրա հեռախոսազրույցների գաղտնալսումներից պարզվել է, որ Օսմանը Հայալի նման ոչ թե Տրապիզոնում, այլ Սամսունում է եղել: Անվտանգության ուժերը ձերբակալելով նրան, տարել են ահաբեկչության դեմ պայքարի վարչություն:

Ահաբեկչական պայթյուն Իզմիրում

Երեկ Իզմիրի Բուջա թաղում անվտանգության ուժերին պատկանող ավտոբուսներից երկուսի մոտ տեղի է ունեցել ուժգին պայթյուն, որի հետեւանքով տուժել է երեք մեռնող, իսկ ուղեւորներից 18-ը վիրավորվել են: Վիրավորվածներից երեքը զինծառայողներ են, որոնցից ծնողներից վիճակը ծանր է, մյուսները ոստիկանության աշխատակիցներ են եղել: Ենթադրվում է, որ ահաբեկչական այս պայթյունը հեռակառավարման ակնով իրականացրել է PKK-ն: Հ. Չ.

ՀԱՊԿ -ՆԱՏՕ իրավիճակը սառեցված է

Հավաքական անվտանգության պայմանագրի կազմակերպության պրոտոկոլային նիստ Երեւանում... գրոն ասեքնույթ

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հայաստանը, ի դեմս պաշտպանության նախարար **Սեյրան Օհանյանի** եւ համաձայն Հավաքական անվտանգության պայմանագրի կազմակերպության (ՀԱՊԿ) կանոնների, հերթական միջնստաշրջանային ժամանակահատվածում ստանձնեց ՀԱՊԿ պաշտպանության նախարարների խորհրդի նախագահի լիազորությունները:

ՀԱՊԿ անդամ երկրների պաշտպանության նախարարների խորհրդի լիակազմ նիստը տեղի ունեցավ երեկ Երեւանում: ՀԱՊԿ անդամ երկրների ռազմական գերատեսչությունների ղեկավարներն, ըստ ՀԱՊԿ մամուլի ծառայության հաղորդագրության, փակ նիստում հավանություն են արժանացրել նաեւ Հավաքական անվտանգության խորհրդի որոշման նախագիծը՝ միջնստաշրջանային ժամանակահատվածում ՀԱՊԿ միացյալ շտաբի ղեկավարի պաշտոնում նշանակելու Հայաստանի զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետ **Յուրի Խաչատուրովին**:

Նիստում, ի թիվս տարբեր փաստաթղթերի քննարկման, համաձայնեցման ու ընդունման, ՀԱՊԿ անդամ երկրների պաշտպանության նախարարությունների ներկայացուցիչները քննարկել են նաեւ կազմակերպության պատասխանատվության գոտում եւ հարակից տարածաշրջաններում ռազմաքաղաքական իրավիճակը: Ռուսաստանի պաշտպանության առաջին փոխնախարար **Ալեքսանդր Կոլմակովը** նիստի մասնակիցներին տեղեկացրել է վրաց-հարավօսական հակամարտության գոտում տեղի ունեցած ողբերգության պատճառների, իրավիճակի զարգացման միտումների մասին:

Տես էջ 2

Կառավարության նիստում

Ո՞վ մարզադաշտում է կայանալու Հայաստան-Թուրքիա ֆուտբոլային խաղը

Նկատի ունենալով 2008-ի սեպտեմբերի 6-ին կայանալիք Հայաստան-Թուրքիա ֆուտբոլային խաղին բուռն ֆուտբոլասերների մասնակցությունը, կառավարությունը երեկ Հայաստանի ոստիկանության պետին եւ ազգային անվտանգության ծառայության տնօրենին հանձնարարեց 2008-ի սեպտեմբերի 1-11-ը կազմակերպել ուժեղացված ծառայություն եւ միջոցներ ձեռնարկել հասարակական կարգի պահպանման ուղղությամբ: Երեւանի քաղաքապետին էլ հանձնարարվեց անհրաժեշտ միջոցներ ձեռնարկել Վազգեն Սարգսյանի անվան Երեւանի հանրապետական մարզադաշտին հարող տարածքի բարեկարգման աշխատանքների իրականացման, ֆուտբոլասերներին կենցաղային ժամանակավոր պայմաններով ապահովելու, հանրային սննդի ժամանակավոր օբյեկտներ տեղադրելու, ինչպես նաեւ շատրվանների, այլ քաղաքային կազմակերպությունների անխափան աշխատանքն ու մայրաքաղաքի բնականոն կենսագործունեությունը կազմակերպելու համար: Քաղաքապետին հանձնարարվել է նաեւ՝ զանգվածային հոգատարական միջոցառումների վերաբերյալ իրազեկումները ճշտարկելիս, հաշվի առնել նշված ժամանակահատվածում կայանալիք խաղի նկատմամբ աննախադեպ հետաքրքրությամբ պայմանավորված հասարակական կարգի առավել խիստ պահպանության անհրաժեշտությունը:

Նշենք, սակայն, որ Հայաստան-Թուրքիա ֆուտբոլային խաղը նախատեսված էր «Հրազդան» կենտրոնական ստադիոնում: Կառավարության երեկվա որոշումից անհասկանալի է դառնում, թե ֆուտբոլային խաղն, այնուամենայնիվ, ո՞ր մարզադաշտում պետք է կայանա:

Նախապատրաստվել «Չանիայ էքսպո 2010» համաշխարհային ցուցահանդեսին

2010-ին Չինաստանի Շանհայ քաղաքում «Բարեկեցիկ քաղաք, բարեկեցիկ կյանք» խորագրով «Շանհայ էքսպո 2010» համաշխարհային ցուցահանդեսին Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությունն ապահովելու նպատակով կառավարությունը երեկ հանձնարարեց էկոնոմիկայի նախարարին ապահովել հիշյալ ցուցահանդեսին Հայաստանի մասնակցության կազմակերպման ընդհանուր համակարգումը: Զարգացման հայկական գործակալության գլխավոր տնօրենին հանձնարարվեց «Շանհայ էքսպո 2010»-ին Հայաստանի մասնակցության նախապատրաստական եւ կազմակերպչական աշխատանքների իրականացումը եւ ցուցահանդեսին Հայաստանի մասնակցությունը, ինչպես նաեւ 10-օրյա ժամկետում նախապատրաստել եւ էկոնոմիկայի նախարարին ներկայացնել մեր երկրի մասնակցության միջոցառումների ծրագիրը, սցենարը եւ ժամանակացույցը, որոնք հետագայում պետք է ներկայացվեն կառավարության հաստատմանը:

Հանրակացարաններն անհատույց կտրվեն Ադրբեջանից բռնագաղթածներին

Կառավարության երեկվա որոշմամբ Երեւանի Շիրակի 2ա, Նոր Նորքի ուսանողական ավանի երկրորդ մասնաշենքի եւ Նորքի այգիներ 227 հասցեներում գտնվող հանրակացարաններում բնակվող՝ Ադրբեջանի Հանրապետությունից բռնագաղթած եւ ՀՀ քաղաքացիություն ստացած քաղաքացիներին սեփականության իրավունքով անհատույց կհատկացվեն իրենց զբաղեցրած տարածքները: Կառավարությունը նաեւ որոշեց փոփոխություն կատարել համապատասխան օրենքի նախագծում, երկարաձգելով հիշյալ բնակարանները սեփականության իրավունքով իրենց հատկացնելու դիմում ներկայացնելու ժամկետները՝ 2005-ի հունիսի 30-ի փոխարեն՝ մինչեւ 2009-ի հունվարի 1-ը եւ 2006-ի հունիսի 30-ի փոխարեն՝ մինչեւ 2010-ի հունիսի 30-ը: Դա նպատակ ունի լուծելու այն փախստական ընտանիքների բնակարանների սեփականաշնորհման հարցը, որոնք տարբեր պատճառներով սահմանված ժամկետներում դիմումներ չեն ներկայացրել: Օրենքի այս նախագիծը կներկայացվի Ազգային ժողով:

Շինություններ եւ հողամասեր՝ իրաքահայ փախստականներին

«ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության աշխատակազմի» պետական կառավարչական հիմնարկի տնօրինությանը հանձնված եւ «Մասիսի պետական գյուղատնտեսական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ին անհատույց օգտագործման իրավունքով ամրացված գույքի կազմից կառավարությունը երեկ որոշեց հետ վերցնել Արարատի մարզի Դարբնիկ գյուղում գտնվող՝ 2886 քմ ընդհանուր մակերեսով եւ 19 մլն հաշվեկշռային արժեքով շենքերն ու շինությունները եւ դրանց օգտագործման ու սպասարկման համար անհրաժեշտ հողամասը (բացառությամբ հանրակացարանային մասնաշենքի եւ դրա օգտագործման ու սպասարկման հողամասի)՝ իրաքահայ փախստականներին անհատույց օգտագործման տրամադրելու նպատակով եւ այն օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նվիրել «Հանրակացարաններ» ՓԲԸ-ի կանոնադրական կապիտալում՝ բաժնետոմսերի անվանական արժեքի մեծացման ճանապարհով:

Ս. Մ.

Մայր տաճարում սկսվել է սրբալույս մյուռոնի պատրաստության քառասնօրյա շրջանը

Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Մայր տաճարում սկսվել է սրբալույս մյուռոնի պատրաստության քառասնօրյա շրջանը: Օգոստոսի 19-ի երեկոյան ժամերգությունից հետո կատարվել է մասնավոր արարողություն Ամենայն հայոց կաթողիկոսի հանդիսապետությամբ: Ինչպես հայտնեցին Մայր աթոռի մամլո դիվանից, հոգեւորականների ուղեկցությամբ Վեհափառ հայրապետը թափորով առաջնորդվել է Մայր տաճար, ուր մտնում ծիթայուղով լի մյուռոնի կաթսայի առաջ հեղել է առաջին աղոթքը եւ կարդացվել Սուրբ Ավետարանը: Արարողության ավարտին Ամենայն հայոց կաթողիկոսն իր օրհնության խոսքն է ուղղել ներկաներին: Նորին սրբությունը կոչ է արել բարեպաշտ ժողովրդին առ Աստված հավատքի աղոթքներով հոգեւորականների հետ միասնաբար սրբալույս մյուռոնի պատրաստության այս 40 օրերի ընթացքում «առավել ջանասիրությամբ ու նախանձախնդրությամբ մասնակից դառնալ հայ եկեղեցական կյանքում այս նշանակալից իրադարձությանը, քանզի այդ մյուռոնով պիտի օծվեն եւ սրբագործվեն մեր վանքերն ու տաճարները, մեր սրբություններն ու մեր անձերը»:

Երթուղիների փոփոխություն վերանորոգման աշխատանքների պատճառով

Երեւանի քաղաքապետարանը տեղեկացնում է, որ Մյասնիկյան պողոտա - Հր. Անառյան փողոց ուղեանցերի վերանորոգման աշխատանքների պատճառով նշված հատվածում մինչեւ սեպտեմբերի 16-ը տրանսպորտային միջոցների երթեւեկությունը կազմակերպվելու է հետեւյալ ժամանակավոր ուղեգծերով.

Մյասնիկյան պողոտայից դեպի Ավան՝ Մյասնիկյան պողոտա-Գայի պողոտա-Հր. Անառյան կամ Խուդյակովի փողոցներ:

Զեյթունից դեպի Գայի պողոտա՝ Ռուբինյանց-Ծարավ Աղբյուրի-Անառյան-Բաբաջանյան-գեներալ Սաֆարյանի-Թբթովենցի փողոցներ - Գայի պողոտա:

Նոր Նորքի զանգվածներից եւ Ավանից դեպի քաղաքի կենտրոն, համապատասխանաբար՝ Գայի պողոտա-Մյասնիկյան պողոտա, Անառյան փողոց-Մյասնիկյան պողոտա:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱՐԱՆ

ՀԱՊԿ-ՆԱՏՕ իրավիճակը սառեցված է

1-ին էջից

Նիստին հաջորդած մամուլի ասուլիսում Կոլմակովն արձագանքեց պատասխան հարցերի պարզաբանեց, որ վրաց-հարավօսական հակամարտության գոտում իրավիճակը Ռուսաստանը գնահատում է աշխատանքային՝ կապված Վրաստան-Ռուսաստան-Ֆրանսիա եռակողմ համաձայնագրի 6 կետերի իրագործման ուղղությամբ իրականացվող միջոցառումների հետ: Ինչ վերաբերում է մեր հետագա կարծիքին՝ խնդրահարույց տարածքի իրավիճակի առնչությամբ, Կոլմակովի խոսքերով, մեր առաջանք եւ կկերաբերի եռակողմ համաձայնության 6 կետերի իրագործմանն ու այդ սկզբունքների պահպանմանը:

ՀԱՊԿ գլխավոր քարտուղար **Նիկոլայ Բորդյուժան Վրաստանի**՝ ԱՊՀ կազմից դուրս գալու վերջերս կրկին հնչեցրած հայտարարության առնչությամբ նշեց, թե դա այդ երկրի ինքնիշխան որոշումն է՝ որեւէ կազմակերպությունից դուրս գալու մասին: Ընդ որում, ըստ Բորդյուժայի, Վրաստանը դե ֆակտո վաղուց չէր մասնակցում ԱՊՀ շրջանակներում որեւէ միջոցառման: ՀՀ պաշտպանության նախարար **Սեյրան Օհանյանն** իր հերթին նշեց, որ պաշտոնական որոշման կայացումը Վրաստանի ներքին խնդիրն է եւ դրան խառնվելու իրավունք չկա:

Օգոստոսի 19-ին լեհական տարածում անցկացրած հակաահաբեկչական պաշտպանության համակարգի տարրերի տեղաբաշխման մասին Վարշավայում Միացյալ Նահանգների եւ Լեհաստանի ստորագրած վերջնական համաձայնագրի առնչությամբ ՀԱՊԿ անդամ երկրների պաշտպանության նախարարների խորհրդի նիստի մասնակից Բելառուսի պաշտպանության նախարար **Լեոնիդ Մալցեւը** արձագանքեց, որ նման ունեցածը վտանգավոր նախադեպ է: Բացատրությունն անհրաժեշտ այն է, որ պաշտոնական համաձայնագիրը վտանգավոր է տարածաշրջանային անվտանգության տրամադրությունից ելնող ու սահմանափակման նպատակներ ունեցող համաձայնությունների ֆոնին:

Բացի այդ, ամերիկյան հակահրթիռային պաշտպանության համակարգի տարրերի տեղաբաշխումը անմիջապես Բելառուսի եւ Ռուսաստանի, ի դեմս Կալինինգրադի մարզի, հարեւանությամբ է, որ հավանական թիրախ է դարձնում հենց այդ տարածքները: Ըստ Մալցեւի, խաղաղ ատոմ Չեռնոբիլի հետեւանքները մինչեւ օրս վերացնում են Բելառուսը, Ուկրաինան ու Ռուսաստանը, իսկ ամերիկյան հակահրթիռային պաշտպանության համակարգի տարրերը բնավ էլ խաղաղ նպատակներով չեն տեղաբաշխվում: «Կձեռնարկենք համապատասխան միջոցներ», բավականին խիստ հայտարարեց Բելառուսի պաշտպանության նախարարը:

Նիկոլայ Բորդյուժան, լրագրողների հարցերին ի պատասխան, անդրադառնալ նաեւ ՀԱՊԿ-ՆԱՏՕ, ՀԱՊԿ-ԵԱՀԿ հարաբերություններին: Ըստ ՀԱՊԿ գլխավոր քարտուղարի, ԵԱՀԿ-ի հետ հարաբերությունները բավականին սերտ են, հատկապես կենտրոնասիական տարածաշրջանում: Մեծ հետաքրքրություն է ցնկալվում եկվորության կողմից, հատկապես անօրինական միգրացիայի հարցում: Ինչ վերաբերում է ՆԱՏՕ-ի հետ հարաբերություններին, ապա այստեղ, ըստ Բորդյուժայի, իրավիճակը սառեցված է, ու թեեւ ՀԱՊԿ-ն պատրաստ է համագործակցության, ՆԱՏՕ-ի կողմից ընբռնում չկա:

Ղարաբաղյան հակամարտության գոտում վերջին իրադարձությունների տրամադրությունների հնարավոր արձագանքով Ադրբեջանի կողմից ռազմական ճայի հավանականության առումով ՀՀ պաշտպանության նախարար Սեյրան Օհանյանը նշեց, որ չկան ազդակներ, թե ադրբեջանական կողմից ռեւանշիստական տրամադրություններ կան: Անձն դեպքում, ներկա դրությամբ ստիման գծում իրավիճակն, ըստ նախարարի, հանգիստ է:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հասարակական-քաղաքական օրաթերթ
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ԳԱՅԱՆԵ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Հասարակություն (գովազդ) / հեռ 582960
Լրագրողների սենյակ /հեռ 581841
Համակարգչային ծառայություն /հեռ 582483
Շտաբի մշտական ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային ձեւավորում «Ազգ» թերթի
Թերթի նյութերի ամբողջական թե մասնակի արտատպումները առանց թերթի միջոցով կամ տպագիր տարածումը թույլատրվում են համաձայնության խմբագրության գրավոր համաձայնությամբ՝ ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի
Նյութերը չեն գրախոսում ու չեն վերադարձվում
Գ տառով յոթյակները գովազդային են, որոնց բովանդակության համար խմբագրությունը պատասխանատվություն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 0010

Թուրքիայի հետ ունեցած խնդիրները համայն հայության խնդիրներն են

Մեր տարածաշրջանում ուժի կիրառումն անիմաստ է որեւէ խնդիր լուծելու համար, փաստում է ՀՅԴ բյուրոյի անդամ Արման Վարդանյանը: Երեկ վերջինս հյուրընկալվելով «Իրավունք դե ֆակտո» ակումբում՝ անդրադարձավ Վրաստանում տեղի ունեցող իրադարձություններին: Ըստ ՀՅԴ անդամի, վրաց-օսական բախումը եւ դրանից առաջացած հետեւանքները առիթ են, որպեսզի Հայաստանի հիմնական քաղաքական ուժերը դրսեւորեն իրենց միասնականությունը թե՛ Ղարաբաղի, թե՛ ազգային եւ պետական կարեւորության այլ հարցերի կապակցությամբ: Նա այն կարծիքին է, որ Ղարաբաղը Օսիայից շատ ավելի կայացած միավոր է եւ լինելով չճանաչված, կարող է շատ հարցերում օրինակ լինել ճանաչված պետությունների համար: Վարդանյանը նշում է, որ Ղարաբաղի ժողովրդի ինքնորոշման իրավունքն այլընտրանք չունի եւ սեպտեմբերի 2-ի Արցախի անկախության օրն ինքնին լավ առիթ է հետագա ճիշտ քայլերի ուղղությամբ աշխատելու համար:

Իսկ արմատական ընդդիմության դրսեւորած քայլերն այդ առումով չունեն միասնական լինելու սկզբունք, որն էլ իր հերթին վտանգավոր է, քանի որ ներքին անկայունությունը կարող է այլ հետեւանքների բերել:

Ինչ վերաբերում է վրաց-օսական հակամարտության ժամանակ Հայաստանի իշխանության դիրքորոշմանը, Արման Վարդանյանը նշեց, որ Հայաստանի իշխանությունն արեց այն, ինչ հնարավոր էր, պահեց հավասարակշռությունը եւ հետամուտ եղավ Հայաստանի շահին: Ակումբի հյուրը շտապեց տեղեկացնել, որ ուշադիր պետք է լինել նաեւ Թուրքիայի ակտիվությանը, որովհետեւ այդ ակտիվությունից բխող նախաձեռնությունները, որ, օրինակ, Թուրքիան ներկայացրեց տարածաշրջանի անվտանգության դաշինքի ստեղծման կապակցությամբ, տեղ չունենան Հայաստանի հաշվին: Նա ստեղծված իրավիճակում կարեւոր է համարում, որ Վրաստանի իշխանությունը Հայաստանի հետ գործակցված առաջ մղի Ջավախքի ժողովրդի իրավունքը, որպես ազգային փոքրամասնության: Միեւնույն ժամանակ Վարդանյանը ընդգծում է, որ պետք է անել ինչ անել թույլ չտալու համար, որ Ջավախքը երրորդ ուժի ձեռքին դառնա լարվածության թեժացման գործոն:

Անդրադառնալով Թուրքիայի ֆուտբոլի երիտասարդական հավաքականի նկատմամբ Հայաստանի երիտասարդական հավաքականի Երեւանում տարած հաղթանակին, բանախոսը ուրախությամբ հայտնեց, որ մեծ հաճույք է ստացել այդ իրադարձությունից: Ինչ վերաբերում է սեպտեմբերի 6-ին Երեւանում ազգային հավաքականների հանդիպման ընթացքում Դաշնակցության հնարավոր բողոքի ակցիաներին, ապա Արման Վարդանյանն ասաց, որ 65-ից սկսած հայ-թուրքական հարաբերությունների հարցերում հայ ժողովուրդը միասնական է եղել, եւ չպետք է ուշադրությունը սեւեռել միայն Դաշնակցության վրա, թե կառույցն ինչ քայլեր կձեռնարկի նման հարցերում:

Նա վստահ է, որ ոչ միայն ՀՅԴ-ն հանդես կգա բողոքի ակցիաներով, այլեւ հայ ժողովուրդը, ինչը կարտահայտի Հայաստանի ֆուտբոլիստներին քաջալերող, Հայաստանի պատիվն ու հաղթանակը շեշտող, ոգեշնչող կարգախոսներով: Իսկ եթե գա նաեւ Թուրքիայի նախագահ Աբդուլլահ Գյուլը, ապա, ըստ Արման Վարդանյանի, բողոքի ակցիաներ կլինեն նաեւ ուղղված Թուրքիայի դեմ:

«Մենք խնդիրներ ունենք Թուրքիայի հետ, եւ այդ խնդիրների լուծումն առնչվում է ոչ թե անցյալին, այլ ապագային, մեր ժողովրդի լիարժեք ինքնադրսեւորվելուն, եւ սա միայն Դաշնակցության խնդիրը չէ, այլ համայն հայության խնդիրն է», ընդգծեց ակումբի հյուրը:

Հարցին, թե ինչ կարծիք ունի որոշ կուսակցությունների կողմից տարածվող լուրերի՝ երրորդ ուժ ստեղծելու գաղափարի մասին, ՀՅԴ անդամը պատասխանեց, որ երրորդ ուժի գործոնը ինչ-որ առումով միշտ չէ, որ բալասան է ու լուծում: Ըստ նրա՝ կարեւորը ոչ այնքան ընդդիմություն կամ որեւէ ուժ ստեղծելն է, որքան այն, որ երկրի բոլոր քաղաքական ուժերը պետության, ազգի համար վճռորոշ պահերին ներքին միասնականություն ցուցաբերեն:

ՆԱԻՐԻ ՄՈՒՐԱՑՅԱՆ

ՇՈՒԿԱ

Գների մոնիտորինգի առաջին արդյունքները

Ապրանքներ՝ նվազած, բարձրացած եւ անփոփոխ մնացած գներով

Ինչպես տեղեկացանք տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովի հաղորդագրությունից, հակամրցակցային համաձայնությունները ու գների չհիմնավորված բարձրացումները կանխելու նպատակով, հանձնաժողովի նախագահ Արտակ Շահնազարյանի հրամանով խստացվել է առաջին անհրաժեշտության եւ զանգվածային սպառման ապրանքների՝ օգոստոսի 8-ից սկսված մոնիտորինգը: Երեւանի, Շիրակի, Լոռու, Տավուշի մարզերի տասնյակ խանութներում հանձնաժողովը դիտարկում է 16 տեսակի 35 անուն ապրանքատեսակների գները:

Ըստ մոնիտորինգի առաջին 10 օրերի արդյունքների, շաքարավազի, ռուսական եւ «Անկոր» կարագի, թթվասերի, տավարի մսի, «Օսմննոյե» ձեթի, ԵԹՖ արտադրության ձվի, մսամթերքի որոշ տեսակների, բենզինի եւ դիզվառելիքի գները մնացել են անփոփոխ: Փոքր տեսակի ալյուրի գները նվազել են 0,4 տոկոսով, հացինը՝ 1,5-1,9 տոկոսով, ապուխտինը, նրբերշիկինը, ֆիլեինը՝ 0,1-5,6 տոկոսով, տեղական մակարոնինը՝ 21,3 տոկոսով, «Զոլոտայա սեմեչկա» ձեթինը՝ 6,6 տոկոսով, խոզի մսինը՝ 2,3 տոկոսով, «Լոռի» պանրինը՝ 0,4 տոկոսով: Փոխարենը բարձրացել են «Ինեսա»՝ 0,6 տոկոսով, «Մլրթողա»՝ 1,5 տոկոսով, «Շեների դար»՝ 2,4 տոկոսով ձեթերի, նորզելանդական կարագի՝ 0,9 տոկոսով, «Ջանախ» պանրի՝ 2 տոկոսով, «Լեբո» սուրճի՝ 2,1 տոկոսով, «Հրազդան» հացի՝ 4 տոկոսով, «Լուսակերտ» ձվի՝ 5,6 տոկոսով, բրնձի՝ 8,5-11,6 տոկոսով, գները:

Ա. Մ.

«Առաջին խորհուրդ» իրավաբանական գրասենյակ

Մարդկանց մեջ կարծրատիպ է ձեւավորվել, որ իրավաբանին դիմելը սարսափելի մեծ ծախսեր է պահանջում, եւ նրանց մի ստվար զանգվածը խուսափում է խորհրդատվություն ստանալու համար իրավաբանին դիմելուց: Ահա այսպիսի կարծիք ունեն Նալբանդյան 5 հասցեի 26 սենյակում գործող իրավաբանները, որոնք մեկանգամյա իրավաբանական խորհրդատվություն են մատուցում քաղաքացիներին: Վերջիններիս մատուցմամբ, որը հաճախ հանդիպող երեւույթ է, իրավաբանին դիմում են այն ժամանակ, երբ գործն արդեն խճճվել է, տանուլ են տվել եւ շրջադարձը դժվար է, եթե ոչ՝ անհնարին: Գնային առումով շատ ավելի մատչելի է իրավաբանական մեկանգամյա խորհրդատվությունը, որի բացը, «Առաջին խորհուրդ» գրասենյակի իրավաբանների վկայությամբ, մինչեւ վերջերս առկա էր իրավաբանական շուկայում, որի պահանջարկը, սակայն, առավել մեծ թվով քաղաքացիներ ունեն:

Նկատելի է, որ մարդիկ ամենից հաճախ առնչվում են նոտարական գրասենյակների, կադաստրի, տեղական ինքնակառավարման մարմինների հետ եւ մեծ դժվարություններ են ունենում՝ սկսած հերթերից, վերջացրած պայմանագրային ոչ ճիշտ ձեւակերպումներով, նաեւ հաճախ խաբեություններին հանդիպելով:

«Առաջին խորհուրդ» գրասենյակի իրավաբանները ծառայություններ են առաջարկում՝ քաղաքացիաիրավական խորհրդատվություն եւ անհրաժեշտ իրավաբանական փաստաթղթերի ձեւակերպում, գործարքների կնքման իրավական սպասարկում՝ այդ թվում՝ նոտարական գրասենյակի միջոցով, ինչպես նաեւ անհրաժեշտ տեղեկատվություն:

Գրասենյակի իրավաբանները ծրագրի արդյունավետությունը նկատելի են համարում, վերջիններիս խոսքով մարդիկ արդեն գրասենյակը ճանաչում եւ ընկալում են որպես խորհրդատուի:

Նշենք նաեւ, որ ծառայություններն իրականացվում են մատչելի գներով՝ 5-15 հազար դրամ:

ՆԱԻՐԻ ՄՈՒՐԱՑՅԱՆ

Սեւանն այս անգամ էլ տվեցինք

1-ին էջից

ՀԿԿ-ից Հակոբ Հակոբյանի կարծիքով՝ բուռն քննարկումները հաճախ ճիշտ ուղղությամբ չեն գնացել, պետք չէր հասնել մինչեւ բռնցքե դար, այլ ըստ էության խոսել ու չհիմնավորված կարծիքներ չհայտնել, մի խոսքով, ըստ նրա, մի նպատակ է հետապնդում կառավարությունը՝ ոռոգել եւ փրկել գյուղացու ստացած լավ բերքը: **ՕԵԿ-ից Հովհաննես Մարգարյանի** կարծիքով՝ Սեւանի հետ կապված եւ անցյալից եկող բոլոր տեսակի խնդիրները լուծելու համար լճի մասին նոր հայեցակարգ պետք է մշակել եւ ընդունել:

«Ժառանգության» տեսակետը հնչել էր դեռ նախորդ օրը՝ առաջարկը հիմնավոր չէ, խմբակցության պատգամավորները կասկած էին հայտնել եւ երեկ էլ երկրորդ ընթերցմամբ քննարկումների ժամանակ պնդեցին իրենց կասկածները, որ ջրառի իրական դրդապատճառները ափամերձ տարածքների կառույցների եւ էներգաարտադրողների շահերն են ներառում, կառավարությունը պետք է հետ վերցնի այս առաջարկը: Ազգային ժողովի նախագահի արտահերթ ելույթում էլ այսպիսի մտքեր կային, թե Սեւանի խնդիրները շարունակական ուշադրության հարթությունում պետք է պահել ԱԺ համապատասխան հանձնաժողովում, կարեւոր է, որ նոր ծրագիր լինի Սեւանի հետ կապված, որտեղ կերեւա, թե որքան անգամ ավելի գումար պետք է ուղղել նոր բյուջեով լճի պահպանությանը, որ ոչ ոք չի ուզում վնաս հասցնել Սեւանին եւ պարզունակ է այն հարցադրումը, թե ափամերձ շինությունների պահպանման է ուղղված ջրառը...

Չգիտենք՝ խորհրդարանական ուժերից ո՞վ էր ավելի անկեղծ, ո՞վ քաղաքական դիվիդենտների համար էր հանում Սեւանի «քարտը», սակայն այս քննարկումներն, այնուամենայնիվ, բացահայտեցին մի շարք մտահոգիչ փաստեր, որոնց լուծումը հրամայական է Սեւանից ջրառի չափերից անկախ: Նախ՝ որ Հայաստանի ոռոգման համակարգը շատ վատ վիճակում է՝ պատճառ դառնալով մեծ ջրակորուստների, ոռոգման ջուրը պարզապես անարդյունավետ օգտագործելու համար: Տարբեր գնահատականներով՝ ջրակորուստները կազմում են 50-70 տոկոս: Լավ, Սեւանի թանկարժեք ջուրը բաց ենք թողնում, որ կորցնե՞նք: Չեն նորոգվել հատկապես Ապարանի եւ Ազատի ջրամբարները՝ մեծ ջրակորուստների տեղիք տալով: Բացի այդ՝ բացահայտվեց մի այլ վտանգ, այնուամենայնիվ Սեւանի ջուրը այնքան էլ պիտանի չէ ոռոգման համար եւ կարող է Արարատյան դաշտի հողերի աղակալման պատճառ դառնալ: Սեւանի ափամերձ տարածքները չեն մաքրվում ջրի մեջ մնացած եւ նեխող օրգանական նյութերից, ինչը կարող է վտանգի տակ դնել Սեւանի կենդանական աշխարհը, ինչպես նաեւ բազմաթիվ տարիներ առաջ նպատակային հող ստեղծել Սեւանի ճահճացման համար: Իսկ որ ճանապարհը կարող է Սեւանի բարձրացող ջրերի տակ մնալ՝ երբ Սեւանի մակարդակի բարձրացման խնդիր էին դնում 8 տարի առաջ, այն ժամանակ գիտեին, եւ հիմա էլ ուշ չէ գումարներ հայթայթել ճանապարհի հատկապես ափամերձ հատվածները տեղափոխելու:

Եվ բացի այս՝ այդպես էլ որեւէ հիմնավոր հակափաստարկ չհնչեց, թե ափամերձ տարածքների տերերի լոբբինգն այս նոր ջրառի հետ որեւէ կապ չունի:

Մյուս կողմից էլ ջրային տնտեսության պետական կոմիտեի նախագահ **Անդրանիկ Անդրեասյանը** պատգամավորներին հանգստացրեց, թե արդեն սեպտեմբերին Հայաստանի նախագահի հրամանագրով Սեւանի հիմնահարցերով զբաղվող մի հանձնաժողով է ստեղծվելու, որը բոլոր խնդիրներն է ուսումնասիրելու եւ առաջարկներ մշակելու, ստեղծվելու է նաեւ ջրամբարաշինության հայեցակարգ, մի խոսքով՝ ԱԺ-ում քննարկումների ընթացքում վեր հանված պրոբլեմներով զբաղվելու են:

Երեկ ամբողջությամբ ընդունվեց այն օրենսդրական փաթեթը, որով նաեւ հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների պարտադիր կիրառում է նախատեսվում տոնավաճառներում եւ վաճառքի այլ վայրերում:

Հարկային պետական ծառայության պետի տեղակալ **Ահարոն Չիլինգարյանը** լրագրողների հետ զրույցում վստահեցրեց, որ փաթեթի հիմնական ուղղվածությունը փոքր բիզնեսի համար ավելի հարմարավետ ու մեղմ պայմաններ ստեղծելն է, վարչարարության մեղմացում է լինելու, սա հիմնական առավելությունն է: Փոքրերը կկարողանան ավելի հեշտ տնտեսվարել: Ավելացված արժեքի հարկ վճարելու շեմ սահմանվեց 58, 35 մլն դրամի շրջանառությունը: Փոքր բիզնեսի համար տուգանքների խստացում առայժմ չի կատարվել, դա տեղի կունենա միայն 2010 թվականի սկզբից. հին չափով տուգանքը՝ 75 հազար դրամ առաջին անգամվա խախտման համար, պահպանվել է, բայց հարկային ծառայությունը պարտավորություն է վերցրել, որ ծառայությունների շրջանակը կմեծացնի՝ մարդկանց ուսուցանելու, օգնելու, պրոֆիլակտիկ աշխատանք տանելու, որպեսզի նրանք իմանան ինչպես օգտվել: Մի խոսքով՝ նախ կզգուշացնեն, հետո կկիրառեն տուգանքը փոքր բիզնեսի համար: Իսկ հարկային ծառայության հետաքրքրությունը նախ ֆիսկալ է, ապա՝ որ տնտեսության մեջ, առեւտրում շղթան աշխատի՝ ՀԴՄ դրած փոքր տնտեսվարողները ճնշեն մատակարարների վրա ու վերջիններիս սեփական փաստաթղթերով աշխատել:

Տեսնենք, թե կդիմանա՞ն փոքրերը այդքան «մեծ պատասխանատվության»:

ՕՐԱԿԱՐԳ

Այսօր

- 11.00-Հայաստանի սփյուռքի կոմիտեի մուտքի դիմաց տեղի կունենա բողոքի ցույց՝ ընդդեմ Սեւանա լճի մակարդակի իջեցման հանգեցնող ԱԺ-ի որոշման:
- 12.00-ԱՕԿՍ-ում տեղի կունենա Հրաչյա Քոչարի «Նահապետ» գրքի հունգարերեն թարգմանության շնորհանդեսը:
- 12.00-Կրթության եւ գիտության նախարարությունում տեղի կունենա «Փյունիկ» մարզային ռեսուրսների զարգացման հիմնադրամի ստեղծմանը նվիրված մամուլի ասուլիս:
- 12.00-«Տեսակետ» ակումբի հյուրերն են բնապահպանության նախարարության ավագ մասնագետ Ա. Բեգլարյանը եւ Որսորդների դաշինքի ղեկավար Գրիգոր Գրիգորյանը:
- 13.00-«Տեսակետ» ակումբում Երեւանի առաջնության վերաբերյալ մամուլի ասուլիս կտան Երեւանի գյուտի հեղինակն ու Նարդու ֆեդերացիայի նախագահը:
- 14.00-ՀՀ գլխավոր դատախազության շենքի առջեւ տեղի կունենա բողոքի ակցիա՝ ի պաշտպանություն խաղքանաշարկյալների:

Նորագույն «Պանդորայի արկղ»

Մեզ՝ տնտեսության մեջ թաղված ու ծիծաղի կարոտ հեռուստադիտողներիս ինչ գնով էլ լինի, զվարճացնելու, ծիծաղ հարուցելու նպատակով ու մղումով, մի քանի հեռուստաալիքներ կարծես դուրս են գալիս, և քանի որ արդյունքը շատ է կասկածելի, մնում են այդ ծաղկահան վիճակում, այդուհանդերձ, չդադարեցնելով իրենց անտաշ փորձերը: Նպատակն ընդունելի, կատարումը՝ արգահատելի: Այս շարժման (՞) «ֆլագմանը» կարծես թե «Շանթ» հեռուստաալիքն է, իր երկսայրյակ «վերվարածներով», որոնց առաջատարներից (՞) մեկին չգիտես ով է ներշնչել-համոզել, թե ինքը պարսկահայ բարբառի գիտակ է, և ահա նա, մեկ-երկու բառանը սերտելով, ծեծվածույն է եղել այդ «բարեհունչ», երգեցիկ, կարկաչուն բարբառը ծամծմելով՝ աղավաղելով, հաչածայն բղավոցներով խզարկելով տկար, անկար, թերի և թույլ իմացությունը, տեղ-տեղ համեմելով բացարձակ անմտություններով («մեծ մամա» ընթերցումը դիմորոշ հող սահմանելով, դառնում է «մեծ մամեն», ահա և անհրաժեշտ այդ բազմությունը տալիս դիմում է «մեծ մամե» անճանաչությամբ):

Այդ աղավաղման դեմն առնելու, զգուշացնելու, հարկ եղած դեպքում իրենց օգնելու անձեռնմխելի ծառայությամբ (ինչև ծաղրելով պարսկահայ եմ), զանգահարեցի «Շանթ», փորձելով խոսել ղեկավարներից մեկի հետ: Կողմնակի նպատակս էր նաև «Ով է ուզում դառնալ միլիոնատեր» շոուն վարող Ռ. Ռուբինյանին նույնպես տեղեկացնել, որ «Զանգ ընկերոջը» տարբերակի դեպքում, իր ծնողների տարիքի մարդկանց անունով դիմելը շարքային անկրթություն է, ինչպես և «Старый мельник» զարեցրով լի զավեշտը ողբերգական անդրդվելիությամբ և մյուսների երկյուղածությամբ հեռուստախցիկին մոտեցնելը և նույն շարժումով հետ դնելը տարրական չեշտություն է, իսկ հերթական մասնակցին արդեն խմած գավաթից հյութ առաջարկելը նույնպես գռեհկության «մոլեգնոց» է: Առաջին իսկ փորձից պարզվեց, որ այդ անձեռնմխելիությունն իրականալի չէ: Քարտուղարուհի-օգնականների վաշտը, ինչպես ասում են՝ «со штыками наперевес» (խոցելու պատրաստ սվիններով) ծառացավ իմ դիմաց: Ռազմական փակ, գաղտնի հաստատության, ժամանակի «փոխատվոր» ծեծվածությունների անցակետերի համակ խստությամբ պարզում էին ով լինելս, զանգահարության նպատակը, ի վերջո, կարողանալով կոզել, թե ինչի համար եմ զանգահարում, տեղեկացրին անցան հակահարձակման, ամենաիսկական անորսալի տալով, որ չեն հասկանում այդ «գլուխգործոցի» իմաստը, որ դա անձնա-«ռեկոյցիոնային» հաղորդում է, որ երկրորդ «սիրի»-ն է թողարկվել և այլն, և այլն: Համոզվելով, որ հետագա միջոցառ ապարդյուն են անցնելու, ձեռք քաշեցի:

Նույն տրամաբանությամբ էլ չզանգահարեցի «Արմենիա»՝ «Ռմբակոծ ծրագրերի վերաբերյալ մտահոգություններս հայտնելու: Նույն շարքի մեջ են «Հարևանները», «Ճակատագրի զբոսնոր» և «Կյանքի գինը» շարքերը: Ավելորդ էր նաև այստեղ-այնտեղ հայկական նոր «մաֆիոզո»-ների անիրական ու սարսափելի «հակամարտությունների» ծագումնաբանությունը պարզելու միջոցը: Ամենացայտունն այս առումով «Վերվարածներին» կից «դոն» Յոկրիի կենսապատումն է, ժանրին բնորոշ, իրականությունից փարախներով հեռու «կիլլերներով», միջնորդներով, այլևայլ «ռազբիռատներով»: Եզրիս չի տեսնվում կոսմոսնի խոսքեր ասել բնորոշ դերասան Հարություն Մովսիսյանին և մյուսներին՝ նման անճաշակության մարմնավորումները ստեղծելու համար: Դերասանների համար չտուգանալ այս պայմաններում լրացուցիչ վարձատրություններ են ստանում:

Սակայն նրանք, ովքեր զոհ են այդ բծախնդրությունների (՞) տեխստերը (երևի իրենք դա «սցենար» են կոչում), ովքեր այդ երկխոսությունների, կինոարտադրիչական, խոհանոցային, բակային զույգերի (՞) տեքստերն են գրում, հարկավ, միշտ ամաչեն այդ ծերեքգրական զբաղմունքի համար, և եթե հոնորար (պատվո վճար) էլ են ստանում, թող գիտակցեն, որ ավելի մեծ անպատվություն չի լինում:

Առավելություն կարող է լինել՝ ընդդիմադրության արժանացած, տարածում գտած, իրենց կայուն ու բազմամարդ լսարանն ունեցող հաղորդաշարեր են դրանք, յուրօրինակ հայկական «սերիալներ», որոնք դիտվում են հարավամերիկյան սկայպամներին համազոր հետաքրքրությամբ: Բացատրելի է, երբ չկա բարձրարվեստ, նույնիսկ միջին մակարդակի, դիտարժան ներկայացում, շոու, զբաղմունք, Կիրովի անվան մանկական զբոսայգում հայտնվում է երջիկ աշուղը, ում իր միակ լար սազի նվագակցությամբ (՞) նվագարանները շուրջանակի միացրած և նստած քահելների համար «գլուխ» է Շահ Իսմայիլի իր պատմությունները:

Եվ... արյունն է հոսում մեր էկրաններից: Նորությունների, լուրերի գերակշիռ մասն առևանգումների, սպանությունների, ահաբեկչության, զինված հակամարտությունների մասին է: «Ֆլագմանն» այստեղ Յ1-ն է, որին կրնկակոխ հետևում է ԱԼՄ-ն (օգոստոսի 2-ի «Զարկերակը» ծայրեծայր): Մի տեսակ անմարդկային, արնաշեր, աղետաբեր մղումն է առկա այս դեպքերում, իսկ երբ ի լրումն հայտնում են, թե «զոհունակությամբ միշտ հայտնենք, որ զոհերի մեջ հայազգիներ չկան», արդեն լուրջ կասկածի տեղիք է տալիս լուրը գրողի (լրագրող) բարոյական, խաղաղասիրական, մարդկային նկարագիրը... Եվ տպավորություն է ստեղծվում, որ մեր այս միակ, փայփայելի մոլորակի վրա վայրենությունից զատ, դիտարժան, կարևոր ուրիշ ոչինչ չկա:

Յայոց չնաշխ լեզվի ոտնահարումներին գումարվում են «վերվարածներին», արնաշաղախ այդ լուրերը, և ալիքափոխ սարքը չի հասցնում մի նախահանգիստ («ալիքահանգիստ») գտնել երեկոյան տանջալ, հարյուր հազարավոր մարդկանց հանգստի, միակ աղբյուրի ալիքներում: Անցյալը, հարկավ, միակ ելքն է: Բայց նաև միակն է այդ «արկղը», որն ամենաիսկական «Պանդորայի արկղ» է դարձել բոլորիս գլխին:

Ծան.-Ըստ հունական դիցաբանության, հեստիրռասեր մի կին, որն ամուսնու տան սեղանին մի արկղ տեսնելով, բացեց, և բոլոր աղետները, որոնցից տառապում է մարդկությունը, ցրիվ եկան աշխարհով մեկ: Փխբ. իմաստով՝ բոլոր աղետների աղբյուր:

ԱՐՄԵՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Ադրբեջանի դրոշով ու զինանշանով տետրեր՝ հայ աշակերտի համար

«Ադրբեջան, Ադրբեջան
Ով, հայր զավակի փառապանծ երկիր»:

Սա Ադրբեջանի Յանրապետության պետական օրհներգի առաջին տողն է: Օրհներգը զետեղված է այս տետրի կազմի վերջին էջում: Բոլորիս է հայտնի, որ նմանատիպ՝ հասկարծիս թուրքական արտադրության տետրեր վաղուց են Յայաստան ներմուծվում: Բայց ադրբեջանական «դաստիարակիչ» այսպիսի տետր, որի կազմի առաջին էջին երկրի դրոշն ու զինանշանն են, վերջին էջին՝ Ադրբեջանի քարտեզի վրա գրված օրհներգը, միայն զայրույթ կարող է առաջացնել: Զայրույթն առավել սաստկանում է, երբ Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականությունը պատկերող քարտեզի կազմում տեսնում ենք նաև Լեռնային Ղարաբաղի Յանրապետությունը: Պարզել, թե ով է տետրեր ներմուծող անձը կամ ընկերությունը, մեզ այդպես էլ չհաջողվեց: Փորձեցինք կրթության և գիտության նախարարությունից տեղեկանալ, թե տետրերի նկարների և բովանդակության վերահսկման գործում նրանք ինչ դեր ունեն: Սակայն համակրթության վարչությունից հայտնեցին, որ այս խնդրի լուծման համար նախարարությունը որևէ լիազորություն չունի:

Վերահսկող պետական մարմին

Մաքսային պետական կոմիտեն եթե չի արգելում որևէ ապրանքի մուտքը երկիր, ուրեմն կամ ապրանքը անհրաժեշտ է մեզ, կամ կոմիտեն այլ շահեր ունի: Օրինակ՝ նրան զոհացնում է ներմուծվող ապրանքից ստացված օգուտը: Յավանական չէ, թե ինչ կարող է սովորել հայ պետական պատասխանատու այդ փակել սեփական երկրի շահերի ոտնահարման վրա:

Մաքսային պետական կոմիտեից մեզ հայտնեցին, որ մինչև 50 կգ ապրանքը, որի արժեքը չի գերազանցում 150 հազար դրամը, իրենք չեն մաքսազերծում: Բայց դժվար թե քիչ տետր ներմուծվել լինի՝ մեկը ընդամենը 300 տետր ներկրել Յայաստան:

Ներգործություն հոգեբանական տեսանկյունից

Ադրբեջանական տետրերի վրա հակահայկական և խիստ ազգայնամոլական պատկերներ են, մինչդեռ սա թուրքական արտադրության տետրերի միակ բացասական կողմը չէ: Խնդրի մյուս կողմը դերասանների, երգիչների, սպորտսմենների, մեղմ ասած, աշակերտական աչքին ոչ հարիր նկարներն են: Այդպիսի պատկերներով տետրերը կարող են շեղել դպրոցում սովորող երեխային, ներազդել նրա վարքի և գործողությունների վրա: Սա հոգեբանական տեսանկյունից դիտարկված բացասական ազդեցությունն է:

«Մենք չգիտենք, թե նման նկարներն ինչպես կարող են անդրադառնալ, այն էլ անմիջականորեն երեխայի սեռական ինքնագիտակցության վրա, և դրա մասին պետք է մտածել: Տետրերը չպետք է այդպիսին լինեն: Մենք իրավունք չունենք նման պատկերներով տետրեր տալու երեխաներին: Որովհետև երեխայի մեջ ձևավորում են որոշակի հետաքրքրություն հակառակ սեռի նկատմամբ», սա հոգեբան Վլադիմիր Միքայելյանի տեսակետն է:

Վերահսկողություն դպրոցներում

Կան դպրոցներ, որտեղ աշակերտներին արգելվում է ոչ պատշաճ տետրերով ու օրագրերով ներկայանալ դասի: Սակայն անհնար է իրավիճակն ամբողջությամբ վերահսկել: Ե. Չարենցի անվան թիվ 67 դպրոցի ուսուցչուհի Ռիմա Սարգսյանը հավաստիացնում է, որ տետրերի վրայի նկարների հարցին պետական մոտեցումն ուղղակի պարտադիր է:

«Մենք արգելում ենք, բայց ծնողն է տետր գնողը: Եթե մենք տեսնում ենք գերբեցիկ չեն նկարները, երեխայի համար դաստիարակչական չեն, ապա զգուշացնում ենք, որ փակի նկարը: Ես կարծում եմ՝ նախարարությունը պետք է անպայման դրանով զբաղվի. թույլ չտա ներկրելու այդպիսի նկարներով տետրեր, առավել ևս, եթե կա օտար լեզվով գրություն»:

Այս դպրոցում փորձում են հայլեր ծնողներին, որ աշակերտներն ավելի շատ հայկական պատկերներով տետրեր ձեռք բերեն: Սակայն պարզ է, որ տետր գնելիս երեխան կառաջնորդվի սեփական նախասիրությամբ: Այլ հարց է, եթե ծնողն այնքան խելամիտ լինի, որ ուշադրություն դարձնի երեխայի գրենական պիտույքներին:

«Շուկայում կա այսպիսի պարզ բանաձև՝ ինչպիսին պահանջարկն է, առաջարկն էլ այդպիսին է: Սակայն ժամանակն է, որ մեր ծնողներն իրենց առաջարկը ներկայացնեն, ինչպիսին ժամանակն է պահանջում», սա նույն դպրոցի ուսուցչուհի Անահիտ Խեչումյանի տեսակետն է:

Տետրերի հայկականացում

Խանջյանի, Մինասի կտավներ, Արարատ լեռ և այլ ազգային արժեքներ պատկերող տետրերը նորություն են հայկական շուկայում: Խոսել ենք տետրերի հայկականացման առաջին փորձն անող ընկերության տնօրենի հետ: Յեռևում են պահանջարկին, բայց իրենց ճաշակն էլ՝ հայկական պատկերների տեսքով փորձում են ներկայացնել գնորդին:

«Սկարլետ» ընկերության տնօրեն Իշխան Զախոյանն ասում է, որ իրենք դեմ չեն արտասահմանից ներկրվող ապրանքին, քանի որ մրցակցության մեջ է որակյալ ապրանքն ի հայտ գալիս, սակայն եթե խաղարկվում են թշնամի երկրի ազգային արժեքները, և կասկածի տակ դրվում մեր շահը, ուրեմն պետության միջամտությունը պարտադիր է: Թուրքիան երբեք թույլ չի տա Մասիս սարը Յայաստանի տարածքում նկարով տետրի ներկրումն իր երկիր, իսկ Յայաստանն ինչու՞ պետք է թույլ տա նման երևույթ:

«Կառավարությունն ընդհանրապես պետք է աջակցի արտադրությանը, որովհետև պետությունը չի կայանա, եթե այդ պետությունում չլինի արտադրություն: Մեր սպառողները էլ պետք է սիրեն տեղական արտադրանքը, տեղական արտադրությունը», մեր զրույցի ընթացքում ասաց ընկերության տնօրեն Իշխան Զախոյանը:

Պայքարենք միասին

Փաստ է, որ Յայաստանում հակահայկական կամ նմանատիպ շատ տետրեր են ներմուծվում ու վաճառվում: Անհերքելի է, որ հարևան երկու պետությունները էլ կցանկանային մեզանում ծավալված քաղաքականություն իրականացնել մեր երկրում: Բայց Յայաստանի Յանրապետությունն է իր դռները բացում՝ առանց որևէ մեկի ջանքերի:

Նման դեպքերում պետությունը սովորաբար վերահսկողություն է սահմանում համապատասխան օրենքի կամ այլ ակտի տեսքով, որպեսզի օտար դերասանների ու երգիչների կիսամերկ լուսանկարներ արտահայտելու փոխարեն երեխան ծանոթանա սեփական երկրի գրողներին ու մտավորականներին, ազգի հերոսներին: Իսկ Ադրբեջանի դրոշի, օրհներգի փոխարեն ծանոթ լինի սեփական երկրի դրոշին ու օրհներգի բառերին:

ՄԱՐԻԱՄ ԱՍԼԱՆ

Բաքուն հավանություն է տվել «Կովկասի կայունության եւ համագործակցության պլատֆորմին» Հայաստանի միացման Էրդողանի առաջարկին

Ավելին, Իլհամ Ալիեւը Թուրքիայի վարչապետի ներկայությամբ ընդգծել է բոլոր հակամարտությունների խաղաղությամբ կարգավորելու անհրաժեշտությունը

Ինչպես տեղեկացրել էինք նախորդ համարում, օգոստոսի 20-ին Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանը մեկօրյա այցով ուղեւորվել էր Բաքու: Նա օդանավակայանից ուղիղ շարժվել է Ադրբեջանի նախագահի նստավայր, որտեղ հանդիպել է Իլհամ Ալիեւին: Երկու երկրների ղեկավարների առանձնազրույցն ու պատվիրակությունների մասնակցությամբ բանակցությունները տեւել են ավելի քան 2 ժամ:

Այնուհետեւ հրավիրված մամուլի համատեղ ասուլիսում Թուրքիայի վարչապետը նշել է, որ Ադրբեջանի նախագահի հետ հանդիպմանը հենց ինքն է բարձրացրել «Կովկասի կայունության եւ համագործակցության պլատֆորմի» ձեւավորման հարցը, ապա եւ շարունակել. «Գոհունակությամբ նկատեցինք, որ ռուսական եւ վրացական կողմերը դրական մոտեցում են ցուցաբերում մեր առաջարկին: Այսօր այդ հարցը բազմակողմանի քննարկման ենք

ենթարկել հարգարժան Ալիեւի հետ: Մեզ առանձնակի գոհունակություն պատճառեց Ադրբեջանի դրական վերաբերմունքը: Մեր արտգործնախարարներն արդեն այդ ուղղությամբ աշխատանքներ են կատարում, մնում է, որ մյուս երկրների արտգործնախարարների հետ համատեղ աշխատանքներով էլ ավելի բովանդակալից դարձնենք այս պլատֆորմը»:

Վարչապետ Էրդողանը, անդրադառնալով Բաքու-Ջեյհան նավթամուղի եւ Բաքու-Թբիլիսի-Կարս երկաթուղու նախագծերին, դրանք համարել է 21-րդ դարի խոշորագույն ձեռնարկումը, արտահայտվել տարածաշրջանի ժողովուրդների բարեկեցության համար դրանց կարեւորության մասին, ընդգծելով. «Կենսական այս նախագծերը կարեւոր են տարածաշրջանի կայունության եւ խաղաղության համար: Մինչդեռ վերջին զարգացումները բացասական ներգործություն են ունենում, նույնիսկ սպառնում են տարածաշրջանի խաղաղությանը, կայունությանը, բարեկեցությանը, այդ իսկ պատճառով էլ մտահոգիչ են դառնում: Հարավային Կովկասում խաղաղության, կայունության եւ բարեկեցության հարցերում մենք համամիտ ենք Ալիեւի հետ: Հանդիպումներում Լեռնային Ղարաբաղի հարցը քննարկելուց առաջ ենք ունեցել եւ ընդգծել ենք հիմնահարցը Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականության շրջանակում, միջազգային իրավունքի նորմերին համապատասխան լուծելու անհրաժեշտությունը»:

Այնուհետեւ Էրդողանը հիշեցրել է, որ ինքը անցյալ շաբաթ Մոսկվայում եւ Թբիլիսիում ռուսական ու վրացական կողմերին է ներկայացրել «Կովկասի կայունության եւ համագործակցության պլատֆորմ» ստեղծելու առաջարկը, առանձնակի նշանակությամբ կարեւորել է Ադրբեջանի ներգրավումը այս նախաձեռնության մեջ, ապա անդրադարձել է դրա գլխավոր սկզբունքներին. «Առաջին հերթին այս պլատֆորմը պետք է ստեղծվի աշխարհագրության հենքի վրա: Պլատֆորմը նպատակադրված պետք է լինի տարածաշրջանի խաղաղությանն ու անվտանգությանը, նպաստի տնտեսական համագործակցությանն ու էներգակիրների անվտանգությանը: Խնդրո առարկա պլատֆորմը պետք է ելնի ԵԱՀԿ սկզբունքներից, ունենա կառավարման եւ համաձայնությունների կարգավորման ընդհանուր մեխանիզմ, որովհետեւ բոլոր խնդիրները լուծի պլատֆորմին մասնակից երկրների կազմավորված այս մեխանիզմը»:

Նախագահ Ալիեւը ելույթում շոշափել է ռուս-վրացական պատերազմի հարցերը, ասել է, որ Ադրբեջանը, ինչպես Վրաստանի, այնպես էլ Ռուսաստանի հետ լավ հարաբերությունների մեջ է, ուստի ցանկանում է վերջիններիս միջեւ բարեկամության հաստատում: Նա միաժամանակ պատմել է տարածաշրջանում վստահության եւ կայունության համար Ադրբեջանի գործադրած ջանքերի մասին եւ ընդգծել բոլոր խնդիրները խաղաղությամբ կարգավորելու անհրաժեշտությունը:

Ըստ երեւույթին նրա վրա ազդել են վարչապետ Էրդողանի ռուս-վրացական բախումների մասին խոսքերը. «Բախումներից պետք է անհրաժեշտ դասեր քաղենք եւ ժողովուրդների միջեւ թշնամանքի վերացման վրա կենտրոնացնենք մեր ուշադրությունը»: Ալիեւը միաժամանակ գոհունակությամբ շեշտել է Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցում Ադրբեջանին Թուրքիայի ցուցաբերած աջակցությունը:

Մեկնելուց առաջ Բաքվի օդանավակայանում վարչապետ Էրդողանը պատասխանել է նաեւ լրագրողների «Կովկասի կայունության եւ համագործակցության պլատֆորմին» Հայաստանի միացմանն առնչվող հարցերին: Հավանական է, որ նրա խոսքերը տարբեր լրատվամիջոցներ տարբեր ձեւով են ներկայացրել: Ըստ թուրքական հանրային հեռուստատեսության Էրդողանը ասել է. «Այս պլատֆորմի առնչությամբ հանդիպումներ կունենանք նաեւ Հայաստանի հետ: Առաջիկա շաբաթվա մեջ մեր արտգործնախարարը կհանդիպի Ռուսաստանի արտգործնախարարին եւ հանդիպումից հետո կճշտվի Հայաստանի հետ նախատեսվող բանակցությունների ձեւաչափը»:

Հակառակ Հանրային հեռուստատեսության, «Զամանի», «Եենի շաֆաքի», թուրքական NTV-ի հրապարակումներում Թուրքիայի վարչապետը խոսում է ոչ թե «Հայաստանի հետ նախատեսվող բանակցությունների ձեւաչափի», այլ Բաբաջան-Լավրով հանդիպումից հետո «Հայաստանը կսատարվի՞ այդ ձեւը ճշտելու» մասին, ինչը թյուրիմացություն է առաջացնում:

Սակայն անկախ թյուրիմացությունից, Թուրքիայի վարչապետը «Կովկասի կայունության եւ համագործակցության պլատֆորմին» միանալու առաջարկ արդեն արել է Հայաստանին, ընդ որում նաեւ Բաքվից է ստացել դրական պատասխան: Շուտով Թուրքիան դրա առնչությամբ շփումներ կհաստատի Հայաստանի հետ: Դեռեւս անհայտ են մնում այդ շփումների ժամանակացույցը, ձեւն ու մակարդակը: Սակայն թուրքական NTV-ն ենթադրում է, որ վերոհիշյալ պլատֆորմի առնչությամբ հայ-թուրքական շփումները կանցկացվեն սեպտեմբերին գումարվող ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայի շրջանակներում եւ արտգործնախարարների մակարդակով:

Նույն աղբյուրի համաձայն, «Կովկասի կայունության եւ համագործակցության պլատֆորմին» Հայաստանի միացման հարցը կքննարկվի նաեւ երկու երկրների ֆուտբոլի ազգային հավաքականների հանդիպման օրը, եթե իհարկե նախագահ Գյուլը, արձագանքելով ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանի հրավերին, ժամանի Երեւան:

Նախորդ համարում «Ազգը», անդրադառնալով «Կովկասի կայունության եւ համագործակցության պլատֆորմին», գրել էր, որ դրա ձեւավորման գաղափարն ինքնին Հարավային Կովկասում դիրքեր ամրապնդելու լուրջ հայտ է, խաղաղական նախաձեռնության դրսեւորում, միաժամանակ ԱՄՆ-Ռուսաստան մրցապայքարին, ինչպես նաեւ ոտնձգություն միջազգային ուժերի այս տարածքում հաստատված շահերին: Այս ամենը, ինչ խոսք, պետք է հետաքրքրի Հայաստանին: Սակայն ավելի քան կարեւոր խաղաղական նախաձեռնության հանգամանքն է, որովհետեւ դա որպես այդպիսին հակակշռում է ֆուտբոլային հանդիպման համար Թուրքիայի նախագահին Երեւան հրավիրելու Սերժ Սարգսյանի նախաձեռնությունը եւ կողմերը հայ-թուրքական հարաբերություններում նախաձեռնության առումով հավասարվում են միմյանց:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔԸՐՅԱՆ

Ռուսաստանը հրաժարվում է ՆԱՏՕ-ի հետ ռազմական գործողությունից

Ռուսաստանը Նորվեգիային տեղեկացրել է, որ մտադիր է սահմանափակել ՆԱՏՕ-ի հետ ռազմական համագործակցությունը, դա տեղի է ունեցել ռուսական զորքը Վրաստանից հանելու ՆԱՏՕ-ի պահանջին ի պատասխան:

Չնայած ԱՄՆ-ի հորդորներին, ՆԱՏՕ-ի երկրների արտգործնախարարները իրենց հանդիպման ժամանակ որոշել են կապերը չխզել Ռուսաստանի հետ, սակայն հետագա գործակցությունը պայմանավորել են Վրաստանից ռուսական զորքի հեռացմամբ:

2002 թվականին Ռուսաստան-ՆԱՏՕ խորհրդի ստեղծումից հետո երկու կողմերը սկսել էին իրականացնել մի շարք համատեղ ծրագրեր: Դրանցից են Միջերկրական ծովում զորավարժությունների անցկացումը, աֆղանական հերոինի գաղտնի վաճառքին վերաբերող տեղեկությունների փոխանակումը, հակաահաբեկչական տեխնոլոգիաների զարգացումը:

Ինտերֆաքս գործակալությունը հաղորդում է, որ Մոսկվան այժմ վերանայում է համագործակցության պայմանները: ՆԱՏՕ-ի հետ ռազմական համագործակցությունից Ռուսաստանը փաստորեն արդեն հրաժարվել է, չնայած իրավաբանորեն դա դեռեւս չի ձեւակերպված, բայց հրաժարման իրական պատճառը ԱՄՆ-ի դիրքորոշումն է, որը ավելի վաղ ռուսներին թույլ չէր տվել Խաղաղ օվկիանոսում մասնակցել ԱՄՆ-ի, Մեծ Բրիտանիայի եւ Ֆրանսիայի հետ նախատեսված զորավարժություններին, ապա՝ Միջերկրական ծովում նախատեսված զորավարժություններին: ԱՄՆ-ի նախաձեռնությամբ չեղյալ են հայտարարվել Հեռավոր Արեւելքում նախատեսված հակաահաբեկչական զորախաղերը, որոնք պետք է անցկացվեին օգոստոսի 28-30-ը:

Ռուսաստանը իր հերթին հրաժարվեց մասնակցել «Բաց սիրտ» ամենամյա զորավարժություններին, ինչպես նաեւ Կամչատկայում ընդունել ամերիկյան ռազմանավերից մեկին:

Մադրիդում ընկած օդանավի թռիչքը երկու անգամ հետաձգվել էր

Հայտնի են դարձել Մադրիդի «Բարախաս» օդանավակայանում չորեքշաբթի երեկոյան կործանված «MD-82» օդանավի վթարի մի շարք մանրամասնություններ: Ճշտված տեղեկությունների համաձայն, իսպանական «Սպանէյր» ավիաընկերությանը պատկանող օդանավում եղել է ընդամենը 172 մարդ, որոնցից 153-ը զոհվել է, հիվանդանոցներում կա 19 վիրավոր:

Օդանավը Մադրիդից թռչում էր Կանարյան կղզիների կենտրոն Լաս Պալմաս: Թռիչքահարթակից պոկվելուց քիչ անց՝ հազիվ 30-40 մետր բարձրության վրա բոցավառվել է օդանավի ձախակողմյան շարժիչը, իսկ անկումից առաջ լսվել է պայթյուն: Դժվար է վստահաբար խոսել ահաբեկչության մասին, բայց հաստատ հայտնի է, որ այդ թռիչքից առաջ երկու անգամ տվյալ օդանավի թռիչքները տեխնիկական պատճառներով չեղյալ էին հայտարարվել: Այս տեղեկությունը հաղորդում է Լոնդոնի «Թայմս» թերթը:

Նաեւ հայտնի է դարձել, որ թռիչքը համատեղ իրականացրել են իսպանական «Սպանէյր» եւ գերմանական «Լուֆթհանզա» ավիաընկերությունները: Ուստի ենթադրվում է, որ զոհերի մեջ կարող են լինել զգալի թվով գերմանացիներ, որոնց համար դա տարանցիկ թռիչք էր դեպի Կանարյան կղզիներ:

Փարիզի «Մոնդ» թերթը նշում է, որ օգոստոսի 20-ի միջադեպը Իսպանիայում տեղի ունեցած ամենախոշոր ավիավթարն է 1983 թվականից ի վեր: Այն ժամանակ Մադրիդում կոլումբիական «Ավիանկա» ընկերության «Բոինգ 747» օդանավի աղետից զոհվել էր 180 մարդ:

Մակքեյնն առաջ անցավ հակառուսական հայտարարությունների շնորհիվ

ԱՄՆ նախագահության թեկնածուներ, դեմոկրատ Բարաք Օբաման եւ հանրապետական Ջոն Մակքեյնը հուլիսին իրենց ընտրարշավների վրա ռեկորդային գումարներ են ծախսել: Ասոշիեյթեդ պրես գործակալության հաղորդման համաձայն, Օբաման հուլիսին ծախսել է 55 միլիոն դոլար, մինչդեռ դրանից առաջ՝ ամսական միջին ծախսերը կազմել էին մոտ 33 միլիոն: Մակքեյնը հայտարարել է, որ ինքը հուլիսին ծախսել է 32 միլիոն: Բոլոր գումարները ծախսվել են հիմնականում գովազդի արտադրության եւ նորացման վրա:

Երեկ Դաշնային ընտրական հանձնաժողովի հրապարակած փաստաթղթերը վկայում են, որ հուլիսին Օբամայի քարոզչական հաշվի վրա ավելացել է 50 միլիոն դոլար: Օգոստոսի սկզբին նրա բանկային հաշվում եղել է 66 միլիոն: Մակքեյնը հայտարարել է, որ մեկ ամսում իր հաշվի վրա ավելացել է 26 միլիոն: Ըստ որում, օգոստոսի սկզբին բանկում նա ուներ ընդամենը 21 միլիոն:

Եթե հուլիսին եւ նույնիսկ օգոստոսի սկզբներին Օբաման հարցումների համաձայն 6-7 տոկոսով գերազանցում էր Մակքեյնին, ապա ներկայումս Մակքեյնի օգտին քվեարկելու պատրաստակամություն է հայտնում հարցումների մասնակիցների 46 տոկոսը, իսկ Օբամայի օգտին՝ 41 տոկոսը: Այս կտրուկ փոփոխությունը մեկնաբանները բացատրում են վերջին շաբաթներին Մակքեյնի արած հակառուսական խիստ հայտարարություններով: Մինչ Օբաման մեկ շաբաթ հանգստանում էր Հավայան կղզիներում, Մակքեյնը օգտվեց ռուս-վրացական հակամարտության ընձեռած հնարավորությունից եւ իր հակառուսական հայտարարություններով զգալիորեն ամրապնդեց սեփական դիրքերը: Ուշացումով Օբամայի արած ավելի մեղմ հայտարարությունները չօգնեցին նրան:

ԱԶԳ Մշակույթ

«Կամարի» վեցերորդը

«Կամար» հանդեսի (Բեյրութ) 6-րդ համարի խմբագրականում անդրադարձ է արված Շահան Շահնուրի՝ 1915-ից ընդամենը 10 տարի անց հնչեցրած ազգային նահանջի ազդանշին՝ նկատելով, որ ներկա իրողությունների պարագաներում հայ մշակույթը շարունակվում է, բայց եւ հայ գրականության արդի վիճակը «Կամարը» բնութագրում է թերեւս չափազանցված «անազդու» բառով: Գրողների համահայկական վերջին համաժողովի ծրագրերում առանձնացնելով «Գրական նոր սերունդ. ավանդույթներ եւ որոնումներ» թեման՝ հանդեսը առաջնային է համարում գրական արժեքային հստակ չափանիշների կիրառումը եւ բացառում է ծայրին զանազանությունների հանդեպ զանազան անհեթեթությունները. կեղծ ազատությունների տակ հակազդրական սանձարձակությունները, սեռական կյանքի մերկապարանոց ցուցադրումները գրական կյանք բերելը, որ ինքնահաստատման գավառային տարբերակ է:

«Կամարը» գերազանցապես գրական հանդես է, համարի գեղարվեստական բաժնում զետեղված են Արա Արծրունու, Զոհրապ Գիրեջյանի, Հակոբ Սրապյանի, Կամիլյանի, Հակոբ Միխայելյանի՝ արձակ, Զարեհ Խրախունու, Սարգիս Կիրակոսյանի, Հակոբ Մանուկյանի, Խաչիկ Տեպեյանի չափածո ստեղծագործություններից: Վիլյամ Սարոյանի ծննդյան 100-ամյակի առիթով հուշագրությամբ ներկայանում է ԵՊՀ հրատարակչության տնօրեն Պերճ Սեդրակյանը:

Հանդեսի թարգմանական հատվածում ներկայացված է արաբ գրող Ֆաուազ Մրզբյելի «Հայկական հարսանիքը» գործը: Թարգմանությունը՝ Հովի Ազիզյանի:

Գրականագիտական բաժնի գերակշիռ մասը զբաղեցնում է Զահրատը: Պոլսահայ բանաստեղծի ստեղծագործությունը ներկայացնում է Վարդի Քեշիշյանը. «Զահրատ կը կարդայինք, անցի մեջ ծեծ-ծեծ կը խլէինք, իրարու կը փոխանցէինք, իր տողերով կը զարդարէինք մեր կեանքը»:

Զահրատ-մարդը եւ Զահրատ-բանաստեղծը միաժամանակ են գործում նույն ինքնության, բանաստեղծական նույն կենտրոնաձիգ սահմանում. «Չէ՞ որ ինչը հին է, իր ներաշխարհում մեջ, նույնիսկ իրական ու թափանցիկ, չէ՞ որ իր ներքնաշխարհը ուղղակի անդրադարձն են իր իսկ էության: Հին է ուրեմն Զահրատ, իր գիրերու մեջ, մեզի կը մնայ լսել անոր ձայնը, յայտնաբերել հոգին, անորոշութիւնը»: Գրախոսը ներկայացնում է բանաստեղծի մահվանից քիչ ժամանակ առաջ հրատարակված նրա ստեղծագործական կյանքի շուրջ կեսդարյա ամփոփող (1960-ից սկսած) զույգ ժողովածուները («Արաս» հրատ., 2006, Ստամբուլ):

Գրախոսը շատ ուշադիր է բանաստեղծական պատկերի, բառի, դրանց առանձնահատուկ «իմնության» հանդեպ, հոգեկանության եւ դրա սահմաններից անդին ճանաչողական ներհայեցողությունը, երեւույթներից անցնող բառի մեծապատկերային հասկությունների, կանխատեսության աստիճան կյանքի խորհրդավորության զգացողություններին, ինչը եւ ծնմայիս բանաստեղծության ոգին է, որին էլ լիովին տիրապետում է Զահրատը: Գրախոսը հիմնական շեշտադրումներով ամբողջացրել է Զահրատի ստեղծագործական աշխարհը, անդրադառնալով բոլոր ժողովածուներին: Արամ Սեփեթճյանի ներկայացմամբ տպագրված է նաեւ Զահրատի անտիպ բանաստեղծություններից մի խանիսը:

Գրախոսությամբ հանդես են եկել նաեւ Պետրո Սիմոնյանը՝ անդրադառնալով հայոց լեզվին նվիրված («Օրհներգութիւն մեծասքանչին») ժողովածուին (կազմող Սարգիս Կիրակոսյան), Պարույր Աղբաշյանը՝ Մ. Հայկենցի «Անուշ գեղին կամուրջները» գրքին: Պատմաբանասիրական բաժնում ընդգրկված են Եղիկ Ճերեճյանի «Անցած մը եւ Թուրքիա-Նախիջեւան սահմանագծի մասին» եւ Զավեն Մսըրլյանի «Թուրքիոյ հայոց թիւը» (1973-2008) հոդվածները:

Զետեղված են Նարինե Թուխիկյանի «Սեբաս Բիտաս» եւ Սեւրին Կյուրճյանի «Ճախճախուտին մեջ երկու առանցքի վրայ» վեպը» հրապարակումները:

Անդրադառնալով Բեյրութի 55-ամյա «Շիրակ» հրատարակչությանը՝ արվեստագիտության դոկտոր Թամար Հովհաննիսյանը ներկայացնում է առաջին նախաձեռնության «Շիրակ» երգարանի մասնամասը. Բեյրութի հայկական հրատարակչության մթնոլորտը փոխանցում է հիմնադիրներից Կարապետ Հովհաննիսյանի հետ զրույցի ջերմ տպավորությամբ:

«Կամարը» առհասարակ աչքի է ընկնում բարձրորակ, ճաշակով տպագրությամբ ու գեղարվեստական ձեւավորմամբ (գեղարվեստական ձեւավորումը՝ Մարալ Փանոսյանի): Այս համարում գրական ստեղծագործություններից առավել տպավորիչ են կերպարվեստային իլյուստրացիաները, մասնավորապես բեյրութահայ նկարիչ Փոլ Կիրակոսյանի գործերի:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ՀԻՇԱՏԱԿ

Հալվում էր իր իսկ խանդավառությունից

Հայր Օշական Մինասյան (1930-2008 թթ.)

Մեր թերթի օգոստոսի 20-ի համարում նշելով արձակուրդի օրերին պատահած ցավալի կորուստների մասին, խոստացել էինք ավելի հանգամանորեն անդրադառնալ դրանց:

Տեղեկություններ քաղելով «Արմինյն միրոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթի օգոստոսի 9-ի համարից, ստորեւ թարգմանաբար ներկայացնում ենք մանրամասներ Հայր Օշական Մինասյանի մասին:

«Որտեղ կենդանի լեզվեն նա ծառայում էր ե՛ւ երաժշտական, ե՛ւ եկեղեցական ոլորտներում: Սիրված ու հարգված էր հավասարապես երկու «համայնքներում» էլ», գրում է Թոմ Վարդապետյանը, բերելով հայր սուրբի հետ անձնական ծանոթության դրվագներից օրինակներ.

«1955-ին նոր քահանա օծված հայր Օշականը որոշեց լողի գնալ «Սորզբերի բիչ» կոչված լողափում: Դա ճակատագրական եղավ, որովհետեւ ջուրը նետվելով նա խփվեց մի քարաբեկորի, որն իրեն անդամալույծ դարձրեց մինչեւ կյանքի վերջը:

Բայց նա չկորցրեց իր հավատն ու կենսունակությունը: Նրան հավանաբար փրկեց իր անմար խանդավառությունն ու կենսասիրությունը: Զվարճալի պատմությունների հսկայական պաշար ուներ, անհագ ծարավ դրանք պատմելու: Նաեւ անկոտրում կամք եւ գործելու վճռականություն:

«Ամեն մի համերգի նախապատրաստություն, փորձ, հարսանիքի նման մի բան է: Այնքան եմ ոգեւորվում, որ երբեմն հալվում եմ իմ իսկ խանդավառությունից», ասում էր: Իսկ համերգներ նա հաճախ էր կազմակերպում, լինելով Ուոթերթաունի (Բոստոն, ԱՄՆ) «Երեւան» երգչախմբի հիմնադիրը (1966-ին) եւ անփոփոխ խմբավարը: Նա անդամալույծ վիճակում, շարժական աթոռին նստած ղեկավարում էր 55 երգիչ-երգչուհիներից բաղկացած այդ երգչախումբը:

Իր 70-ամյակը բոլորած ծայրագույն վարդապետը Արամ Խաչատրյանին նվիրված իր հերթական համերգներից մեկի ավարտին ինձ հետ զրուցելիս ասաց. «Այդ միջադեպից հետո ես ինձ խոստացա իրականացնել երեք նպատակ. հոգեւոր սնունդ ստանալ եկեղեցուց, բժշկական օգնություն՝ մասնագետներից, եւ անշուշտ որակյալ կրթություն՝ համապատասխան բուհերից»: Եվ նա հաջողությամբ իրականացրեց այդ բոլորը:

Անթիլիասում եւ ապա Բոստոնի համալսարանում հոգեւոր, կրոնական կրթություն ստանալուց հետո երաժշտության եւ պատմության գծով

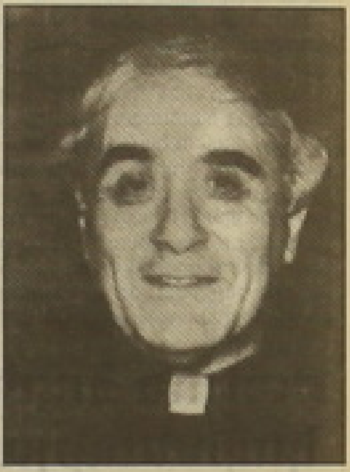

մագիստրատուրայի եւ դոկտորականի աստիճաններ ձեռք բերեց Բոստոնի համալսարանից: Նրա տեղաշարժվելուն մեծապես օգնում էին ցեղասպանությունից մազապուրծ մայրը՝ Սիրվարդը (որ ոչ մի համերգ բաց չէր թողնում) եւ քույրը՝ Ալիսը (Փալանջյան):

Հայր Օշականը վախճանվեց հուլիսի 26-ին իր 78-րդ տարեդարձից ուղիղ մեկ շաբաթ առաջ: Նրա կիսատ թողած գրական ժառանգության մեջ հատկանշական են «Ամերիկայի հայ եկեղեցու պատմությունը» եւ «Հայ երաժշտության պատմությունը» աշխատությունները:

«Երաժշտությունը համադարման է, լավագույն բուժամիջոցը: Երգելն ինձ համար աղոթել է նշանակում», սիրում էր կրկնել հաճախ: Թող այդ ամենափրկիչ «սնունդները» ուղեկցեն նրան նաեւ այն աշխարհում», եզրակացնում է հոդվածագիր Թոմ Վարդապետյանը:

Հ. Ս.

Անաղարտ պահենք հայկական պարը

Շարունակվում է «Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» համահայկական 3-րդ մշակութային փառատոնը հանրապետության մարզերում եւ Արցախում: Արդեն 7 մարզերում եւ Արցախում կայացել է «Բարեկամություն» համերգային ծրագիրը, որին մասնակցել են նաեւ մարզերի գեղարվեստական խմբերն ու անհատ կատարողները: Օգոստոսի 20-ի ուշ երեկոյան փառատոնի մասնակիցները համախմբվեցին Գեղամա գեղեցկուհի Սեւանա լճի ափին, լողացան, պարեցին եւ «բարեկամության խարույկի» շուրջ երդվեցին միածույլ լինել: Երեւանի պարարվեստի ուսումնարանում փառատոնի մասնակից 10-ից ավելի պարախմբերի համար վարպետության դասեր անցկացրեցին անվանի պարուսույցներ Էլեն Գրիգորյանը, Արթուրի Քարալյանը, Աննա Կարապետյանը, ՀՀ ժող. արտիստ, պարի լեգենդ Վանուշ Խանամիրյանի ղեկավարությամբ: Վերջինս ողջունելով ներկաներին հորդորեց. «Որտեղ էլ լինեք, միշտ անաղարտ պահեք հայկական պարն ու այն փոխանցեք սերունդներին»: Խանամիրյանը պարուսույցներին խոստացավ մշտապես օգնել ու աջակցել «հանուն մեր ազգային մշակույթի պահպանման ու տարածման, որը յուրահատուկ պարտքն է»:

«Փառատոնի օր» միջոցառումները կայացան Գորիսում եւ Ստեփանակերտում, իսկ երեկոյան Արամ Խաչատրյանի անվան համերգասրահում տեղի ունեցավ «Նվիրում» խորագիրը կրող համերգը՝ սփյուռքից ժամանած լավագույն խմբերի ու անհատ կատարողների մասնակցությամբ:

Համերգներից զատ փառատոնի մասնակիցները այցելել են Խոր Վիրապ, Գառնի, Գեղարդ, Մատենադարան եւ այլ պատմամշակութային օջախներ:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

«Բիթլզ»-ի առաջին պայմանագիրը՝ աճուրդում

500 հազար ֆունտ ստեռլինգ ստանալու ակնկալիքով «Բիթլզ»-ի առաջին պայմանագիրն է աճուրդի հանվել Լոնդոնում: Պայմանագրի աճուրդի հանված տարբերակը պատկանել է խմբի մենեջեր Բրայն Էփսթայնին, որի օրոք «Բիթլզ»-ի հաջողությունն ու ճանաչումը համաշխարհային ընդգրկման են հասել:

Ջոն Լեննոնը, Ջորջ Հարիսոնը, Փոլ Մաքքարթնին ու Ռիչարդ Ստարկին նշյալ պայմանագիրը ստորագրել են 1962-ի հունվարին, իսկ Էփսթայնը պայմանագրին միացել է 8 ամիս անց, երբ արդեն խմբի առաջին՝ Love Me Do սինգլի հրատարակման պայմանավորվածությունն էր ձեռք բերել: Ի դեպ, ինչպես տեղեկացնում են օտարական լրատվամիջոցները, համաձայն պայմանագրի, մենեջերին էր տրվում խմբի բոլոր հոնորարների մեկ քառորդը, եթե խմբի յուրաքանչյուր ներկայացումից շաբաթական աշխատեր 200 ֆունտ ստեռլինգից ոչ պակաս:

Ն. Պ.

Պատմական հաղթանակը նշվեց մեծ խանդավառությամբ

Ֆուտբոլի Հայաստանի երիտասարդական հավաքականի հաղթանակը Թուրքիայի իրենց հասակակիցների նկատմամբ մեծ ոգեւորություն էր առաջացրել հայ ֆուտբոլասերների շրջանում: Խաղից անմիջապես հետո Երեւանի կենտրոնական փողոցներում ու Հանրապետության հրապարակում ֆուտբոլասերները բուռն կերպով նշում էին մեր ընտրանու իրոք պատմական հաղթանակը՝ բացականչելով «Հայաստան, Հայաստան», ավտոմեքենաներն էլ երթեւեկում էին ազդանշանները միացրած: Այս ամենը մեզ մի պահ վերադարձրեց այն երանելի ժամանակները, երբ անցյալ դարի 70-ական թվականներին «Արարատը» վերելքով էր հանդես գալիս նախկին ԽՍՀՄ-ի առաջնությունում եւ գավաթի խաղարկությունում եւ նման կերպ ֆուտբոլասերները նշել էին գավաթի եւ ոսկե մեդալների նվաճումը:

Վաղուց ի վեր «Հրազդան» մարզադաշտը, որ վերանորոգումից հետո կրկին իր հյուրընկալ դռներն էր բացել, այդպես մարդաշատ չէր եղել: Համոզված եմ, որ սեպտեմբերի 6-ին, Հայաստանի եւ Թուրքիայի ազգային հավաքականների ընտրական մրցախաղի ժամանակ «ասեղ գցելու» տեղ չի լինի մարզադաշտում: Կրկին անդրադառնալով երիտասարդական հավաքականների հանդիպմանը, ներկայացնենք հետխաղյա մամուլի ասուլիսում հավաքականների մարզիչների գնահատականը:

Մուֆիթ Էրկասապ (Թուրքիա)- Մտածում էինք, որ ծանր խաղ է լինելու: Ակնկալում էինք, որ Հայաստանի հավաքականը սեփական հարկի տակ հարձակողական ֆուտբոլ կցուցադրի, սակայն չէինք սպասում, որ այդքան ուժեղ կխաղա: Գոլից հետո էլ մենք հաջող էինք խաղում, սակայն չկարողացանք պահպանել հաղթական հաշիվը: Չնայած պարտությանը, դեռեւս լավ հնարավորություն ենք պահպանում մրցաշարում առաջին տեղը գրավելու եւ Եվրոպայի առաջնության եզրափակիչ փուլ մտնելու: Մեր գլխավոր խնդիրը դա է:

Վարուժան Սուքիասյան (Հայաստան)- Նախ շնորհավորում եմ բոլորիս իրոք պատմական հաղթանակի առթիվ ու շնորհակալություն հայտնում երկրպագուներին ջերմ աջակցության համար: Շատ լավ խաղ ստացվեց: Ամբողջ խաղի ընթացքում մեր ֆուտբոլիստները հաջող էին գործում: Ցավոք, Միխիթ Սիմոնյանի կոպիտ սխալի հետեւանքով թուրքերին հաջողվեց գրավել մեր դարպասը: Սակայն ի պատիվ տղաների, նրանք չընկճվեցին եւ կարողացան դրսեւորել իրենց լավագույն հատկանիշները ու ի վերջո կամային հաղթանակ տարան:

- Դժվար էր պայքարել Թուրքիայի հավաքականի դեմ, որը հիանալի էր պատրաստված: Հատկապես դժվար էր չեզոքացնել թուրքերի կենտրոնական հարձակվողին, որը շատ բարձրահասակ էր: Ինչ վերաբերում է հավաքականի նորեկ Հովհաննես Գոհարյանին, ապա նա իրեն հիանալի դրսեւորեց: Ճիշտ է, նա դեռեւս խաղային օպտիմալ մարզավիճակ ձեռք չի բերել, ավելորդ քաշի խնդիր էլ ունի: Կարծում եմ, որ հաջորդ հանդիպումներում նա իրեն ավելի լավ կդրսեւորի: Չեմ ուզում իրադարձություններից առաջ անցնել, սակայն իմ կարծիքով առաջիկայում նա կարող է ընդգրկվել նաեւ Հայաստանի ազգային հավաքականում:

Վերջին փորձամրցումները

Չորեքշաբթին ՖԻՖԱ-ի խաղացանկով ազգային հավաքականների համար ընկերական հանդիպումների անցկացման օր էր: Ցավոք, ֆուտբոլի Հայաստանի ֆեդերացիային չհաջողվեց մեր ընտրանու համար մրցակից գտնել, թեեւ այդ ուղղությամբ բանակցություններ էին վարվում Քաթարի հետ:

Նախ՝ անդրադառնանք աշխարհի առաջնության ընտրական մրցաշարում ՀՀ հավաքականի առաջիկա մրցակիցների մասնակցությամբ հանդիպումներին: Մեր առաջին մրցակիցը՝ Թուրքիայի հավաքականը սեփական հարկի տակ 1-0 հաշվով հաղթեց Չիլիի ընտրանուն: Միակ գոլը 75-րդ րոպեին խփեց Հալիլ Ալթընթոփը, որին մարզիչները չէին ընդգրկել Եվրոպայի առաջնությունում հանդես եկող հավաքականի կազմում:

Եվրոպայի չեմպիոն Իսպանիայի հավաքականը նոր գլխավոր մարզիչ Վիսենտե դել Բոսկեի գլխավորությամբ Կոպենհագենում 3 անպատասխան գնդակ խփեց տանտերերի դարպասը: Երկու անգամ աչքի ընկավ Դավիդ Վիյան, մեկ գոլ էլ խփեց Խավի Էռնանդեսը: Մեր մյուս մրցակիցը՝ Բելգիայի ընտրանին հյուրընկալվելիս 0-2 հաշվով զիջեց գերմանացիներին: Աչքի ընկան Շվայնշտայգերը եւ Մարինը: Բոսնիայի հավաքականը սեփական հարկի տակ 1-2 հաշվով զիջեց բուլղարացիներին, իսկ էստոնացիները առավելության հասան Մալթայի հավաքականի նկատմամբ (2-1):

Մի շարք հավաքականներում իրենց նորամուտը նշեցին նոր գլխավոր մարզիչները: Այսպես, Իտալիայի հավաքականի ղեկը կրկին ստանձնած Մարչելո Լիպիին չհաջողվեց նորամուտը նշել հաղթանակով: Ավստրիացիների հետ խաղն ավարտվեց ոչ-ոքի (2-2): Իսկ ահա Էկտոր Կուպերն իր առաջին հաղթանակը տոնեց Վրաստանի հավաքականի գլխավոր մարզչի պաշտոնում: Վրաց ֆուտբոլիստները հյուրընկալվելիս 2-1 հաշվով պարտության մատնեցին Ուելսի հավաքականին: Հաղթական գոլը ավելացված ժամանակում խփեց Բեկի Գոգիրիձեն: Նորամուտը հաջող էր նաեւ Ալբանիայի հավաքականի նոր գլխավոր մարզիչ Արի Հաանի ու ֆինների մարզիչ Ստյուարտ Բաքսթերի համար: Ալբանացիները 2-0 հաշվով պարտության մատնեցին Լիխտենշտեյնի հավաքականին, իսկ ֆինները նույնպիսի հաշվով առավելության հասան իսրայելցիների նկատմամբ:

Ընկերական մյուս հանդիպումներում գրանցվեցին այսպիսի արդյունքներ՝ Հունգարիա-Չեռնոգորիա՝ 3-3, Իսլանդիա-Ադրբեջան՝ 1-1, Լյուքսեմբուրգ-Մակեդոնիա՝ 1-4, Նորվեգիա-Իռլանդիա՝ 1-1, Շոտլանդիա-Հս. Իռլանդիա՝ 0-0, Պորտուգալիա-Ֆարերներ՝ 5-0, Սլովակիա-Ռումինիա՝ 0-2, Սլովենիա-Խորվաթիա՝ 2-3, Շվեյցարիա-Կիպրոս՝ 4-1, Անգլիա-Չեխիա՝ 2-2, Շվեդիա-Ֆրանսիա՝ 2-3:

Օլգա Կանիսկինայի օլիմպիական ռեկորդը

Ռուսաստանցի մարզուհի Օլգա Կանիսկինան նվաճեց 20 կմ մարզական քայլքի հաղթողի կոչումը: Նրա արդյունքը (1 ժամ 26 րոպե 31 վրկ) օլիմպիական նոր ռեկորդ է: Ոսկե մեդալի համար համառ մրցակցություն չծավալվեց: Հենց մեկնարկից Օլգա Կանիսկինան ստանձնեց առաջատարի դերը եւ մրցակցուհիներին հաղթելու ոչ մի հնարավորություն չթողեց: Երկրորդը վերջնագիծը հատած նորվեգուհի Կիերստի Պլատցերը Օլգային զիջեց 36 վրկ-ով: Բրոնզե մեդալի արժանացավ իտալուհի Էլիս Ռիգաուդոն (1:27:12):

Պեկինում դոպինգ ստուգումը խստացվել է

Պեկինի օլիմպիադան նախորդներից տարբերվում է նաեւ դոպինգի դեմ պայքարի խստացմամբ: Օլիմպիադայի ընթացքում հակադոպինգային ծառայությունն արդեն 4133 դոպինգ ստուգում է իրականացրել: 3992 անգամ կատարվել է մարզիկների մեզի անալիզ, 841 դեպքում՝ հետազոտության է ենթարկվել արյունը: ՄՕԿ-ի որոշմամբ, ընդհանուր առմամբ Պեկինում պետք է 4500 դոպինգ ստուգում անցկացվի: Սա անհամեմատ ավելին է, քան չորս տարի առաջ Աթենքի օլիմպիադայում էր իրականացվել: Այնտեղ 3600 դոպինգ ստուգում էր անցկացվել: Ինչպես կանոն, դոպինգ ստուգման են ենթարկվում մրցումների արդյունքներով հինգ լավագույն մարզիկները, ինչպես նաեւ վիճակահանությամբ ընտրված երկու այլ մարզիկներ:

Հոլանդացի լողորդը ուժեղագույնն էր

Տղամարդկանց 10 կմ լողում հաջողությունն ուղեկցեց հոլանդացի Մարտեն վան դեր Վայդենին, որը մրցատարածությունը հաղթահարեց 1 ժամ 51 րոպե 51,6 վրկ-ում: Մեծ Բրիտանիայի ներկայացուցիչ Դեյվիդ Դեյվիսը հաղթողին զիջեց 2 վրկ-ով: Բրոնզե մեդալակիրը գերմանացի Թոմաս Լուրցն էր (1:51:53.6):

ՊԵԿԻՆ-2008

Ենոքյանին չհաջողվեց մեդալ նվաճել

Ազատ ոճի ըմբիշներն ավարտեցին ելույթները Պեկինի օլիմպիադայում: Մեր հավաքականի վերջին պատվիրակը՝ Հարություն Ենոքյանն իր երկու թիմակիցների համեմատ ավելի հաջող հանդես եկավ եւ հնարավորություն էր ստացել պայքարելու բրոնզե մեդալի համար, սակայն վճռորոշ գոտեմարտում անհաջողության մատնվեց:

Մինչեւ 84 կգ քաշային կարգում Հարություն Ենոքյանն առաջին գոտեմարտում մրցեց Աֆրիկայի այս տարվա չեմպիոն, թունիսցի Աղնան Ռիհիմիի հետ: Հայ ըմբիշի առավելությունն ակնհայտ էր, նա հաղթեց 14-1 հաշվով: Քառորդ եզրափակիչում Ենոքյանին ուժեղ մրցակից էր բաժին հասել հանձին վրաց ըմբիշ, 2005-ի աշխարհի չեմպիոն, 2008-ի Եվրոպայի փոխչեմպիոն Ռեւազ Մինդորաշվիլու: Վերջինս հաղթեց Ենոքյանին (4-0), ապա կիսաեզրափակչում պարտության մատնեց ռուսաստանցի Գեորգի Կետոեւին (11-5) եւ մտավ եզրափակիչ: Վճռորոշ գոտեմարտում էլ Մինդորաշվիլին ուժեղ գտնվեց տաջիկ Յուսուպ Աբդուսալոմովից (9-3) եւ հռչակվեց օլիմպիական չեմպիոն:

Քանի որ Մինդորաշվիլին մտել էր եզրափակիչ, ուստի Հարություն Ենոքյանը հնարավորություն էր ստացել պայքարելու բրոնզե մեդալի համար: Սակայն առաջին գոտեմարտում նա 3-4 հաշվով զիջեց Գերմանիան ներկայացնող Դավիթ Բիչինաշվիլուն ու դուրս մնաց հետագա պայքարից: Բիչինաշվիլին էլ իր հերթին բրոնզե մեդալի համար պայքարում պարտվեց ռուսաստանցի Գեորգի Կետոեւին (4-5)՝ մեդալը զիջելով մրցակցին: Բրոնզե 2-րդ մեդալին արժանացավ ուկրաինացի Տարաս Դանկոն՝ 3-0 հաշվով առավելության հասնելով թուրք Սերհաթ Բալջիի նկատմամբ:

Մինչեւ 96 կգ քաշային ըմբիշների մրցավեճն ավարտվեց ռուսաստանցի Շիրվանի Մուրադովի հաղթանակով: Եզրափակիչ գոտեմարտում նա հաղթեց Ղազախստանը ներկայացնող Թեյմուրազ Տիգիեւին (2-0): Բրոնզե մեդալակիրներ դարձան վրաց ըմբիշ Գեորգի Գոգշելիձեն եւ ադրբեջանցի Խետագ Գազյումովը: Գոգշելիձեն 5-0 հաշվով հաղթեց կուբացի Միշել Բատիստային, իսկ Գազյումովը պարտության մատնեց վրացի Գեորգի Թիբիլովին (7-0):

Մրցումներն ավարտվեցին գերծանրքաշայինների մրցավեճով: Հաջողությունն ուղեկցեց Աթենքի օլիմպիադայի չեմպիոն, Ուզբեկստանը ներկայացնող Արթուր Թայմազովին: Եզրափակիչում նա 4-0 հաշվով հաղթեց ռուսաստանցի Բախտիյար Ախմեդովին: Բրոնզե մեդալների համար գոտեմարտում սլովակ Դավիթ Մուսուլբեսը հաղթեց կուբացի Դիսնեյ Ռոդրիգեսին (8-2), իսկ ղազախստանցի Մարիդ Մութալիմովը պարտության մատնեց իրանցի Ֆարդին Մասումիին:

Այսպիսով, ազատ ոճի ըմբշամարտում ընդհանուր առմամբ մրցանակակիր դարձան 19 երկրների ներկայացուցիչներ: Բոլորից հաջող հանդես եկան ռուսաստանցի ըմբիշները՝ նվաճելով 7 մեդալ (3 ոսկե, 2-ական՝ արծաթե եւ բրոնզե): Երկրորդ ցուցանիշն ունեն ճապոնացիները՝ 6 մեդալ (2-ական՝ ոսկե, արծաթե, բրոնզե): Երրորդ տեղում ուկրաինացիներն են՝ 4 մեդալ (2-ական՝ արծաթե եւ բրոնզե): Նշենք, որ միայն ութ երկրների ըմբիշներին հաջողվեց դառնալ օլիմպիական չեմպիոններ: Այդ ցուցանիշով կրկին լավագույնը ռուսներն էին (3 չեմպիոն):

Հայ նիզականետորդը գրավեց վերջին տեղը

Երեկ Պեկինի օլիմպիադայում մրցապայքարից դուրս եկավ Հայաստանի օլիմպիական հավաքականի վերջին պատվիրակը՝ նիզականետորդ Մելիք Ջանոյանը: Որակավորման մրցումներում նա ընդգրկված էր «B» խմբում, որտեղ լավագույն արդյունքի հասած 12 ուժեղագույնները շարունակելու էին պայքարը եզրափակիչում: Ջանոյանը ցույց տվեց ցածր արդյունք՝ 64,47 մ, որը վատագույնն էր մրցումների մասնակիցների մեջ: Ուստի նա գրավեց վերջին՝ 19-րդ տեղը: Նշենք, որ մարզական կարիերայում Ջանոյանի լավագույն ցուցանիշը 78,03 մետրն էր: Այնպես որ, հայ նիզականետորդը Պեկինում իր հնարավորություններից ցածր հանդես եկավ:

Չին մարզիկները մրցակցությունից դուրս են

Պեկինի օլիմպիական խաղերում պարզապես հրաշալի են հանդես գալիս չին մարզիկները: Նրանց գերազանց մրցելույթները շատերի մոտ կասկած են հարուցել, թե արդյոք դա արգելված խթանիչների օգտագործմամբ չի՞ պայմանավորված: Սակայն օլիմպիադայում բավական խիստ դոպինգ ստուգում է իրականացվում եւ առայժմ չին մարզիկներն այդ հարցում «մաքուր» են:

Սովորաբար օլիմպիական խաղերում մեդալների հաշվարկն իրականացնելիս առաջնահերթությունը տրվում է ոսկե մեդալներին: Երեկվա դրությամբ բոլորից շատ՝ 45 ոսկե մեդալ են նվաճել Չինաստանի մարզիկները, որոնց հաջորդում են ԱՄՆ-ի (27) եւ Մեծ Բրիտանիայի (17) ներկայացուցիչները: Ընդհանուր առմամբ ոսկե մեդալների են արժանացել 49 երկրների մարզիկներ: Իսկ եթե հաշվի առնենք նաեւ արծաթե եւ բրոնզե մեդալները, ապա պարգեւների արժանացած երկրների թիվը կհասնի 80-ի: Հայաստանն այդ ցուցակում 5 բրոնզե մեդալով ընթանում է 71-րդ տեղում: Մեդալների ընդհանուր քանակով լավագույն ցուցանիշն ունեն ԱՄՆ-ի մարզիկները, որոնք նվաճել են 84 մեդալ (27 ոսկե, 29 արծաթե, 28 բրոնզե): Երկրորդ ցուցանիշն ունի Չինաստանը՝ 81 մեդալ (45, 15, 21): Եթե մեդալների ցանկը կազմվեր ոչ թե ոսկե պարգեւների, այլ ընդհանուր մեդալների քանակով, ապա Հայաստանն իր 5 բրոնզե մեդալներով կբաժաներ 30-38-րդ տեղերը Չեխիայի, Շվեյցարիայի, Սլովակիայի, Բուլղարիայի, Շվեդիայի, Սլովենիայի, Ինդոնեզիայի եւ Ռումինիայի հետ:

Ներկայացնում ենք ոսկե մեդալների հաշվարկով 20 լավագույն ցուցանիշները:

	Ո	Ա	Բ	Ը
1. Չինաստան	45	15	21	81
2. ԱՄՆ	27	29	28	84
3. Մեծ Բրիտանիա	17	11	11	39
4. Ռուսաստան	16	15	19	50
5. Ավստրալիա	11	13	13	37
6. Գերմանիա	11	8	10	29
7. Կորեա	8	10	6	24
8. Ճապոնիա	8	6	9	23
9. Իտալիա	6	7	7	20
10. Հոլանդիա	6	5	4	15
11. Ուկրաինա	5	5	9	19
12. Ճամայկա	5	2	2	9
13. Ֆրանսիա	4	12	14	30
14. Իսպանիա	4	5	3	12
15. Ռումինիա	4	1	3	8
16. Լեհաստան	3	4	1	8
17. Նոր Զելանդիա	3	1	5	9
18. Սլովակիա	3	1	1	5
19. Վրաստան	3	0	3	6
20. Կանադա	2	6	5	13

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ԱԶԳ **Նախընտրական**

Երեկ ուսուցչանոցում ծեկնարկեց սեպտեմբերի 7-ին կայանալիք Արաբկիր համայնքի համայնքապետի ընտրությունների խորհրդակցությունը: Եվ առաջին հանդիպումը, որն ունեցավ գործող համայնքապետ, ՀՀԿ խորհրդի անդամ, Արաբկիրի ՀՀԿ տարածքային կառույցի ղեկավար, Արաբկիրի համայնքապետի թեկնածու Հովհաննես Շահինյանը՝ համայնքի մտավորականության հետ: Հանդիպման նպատակը, ինչպես իր ելույթում նշեց Հ. Շահինյանը, Արաբկիրի ներկայիս իրավիճակի մասին խոսելն ու առկա խնդիրները քարտածայնելն էր, ինչպես նաև համայնքի ապագայի մասին իրենց պատկերացումների մասին կիսվելը:

Հանդիպմանը ներկա էին մաեստրո Օհան Դուրյանի որդին՝ հայտնի ռեժիսոր Նարեկ Դուրյանը, Մնջախաղի պետական թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Ժիրայր Դադասյանը, «Արմենկո» ընկերության տնօրեն Անդրանիկ Ալեխանյանը, Իտալիայում ստեղծագործող

Մտավորականները՝ Հովհաննես Շահինյանի կողքին

հայտնի նախագահ Վիգեն Ավետիսը, որը նաև Հ. Շահինյանի համադասարանցին է, Կամերային թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար, ռեժիսոր Արա Երնջակյանը և այլք: Որևան էլ զարմանալի թվա, բայց նրանց բոլորի գնահատականը Հ. Շահինյանի վերաբերյալ գրեթե նույնն էր՝ մտավորական, գրագետ, որն իր հոգեւոր, և ծավալը և նույնիսկ «արտաքին տեսքով շահեկանորեն տարբերվում է այլ համայնքների ղեկավարներից»: Սակայն մինչ նրանց ելույթներին անդրադառնալը մեջբերենք Հովի. Շահինյանի ելույթից որոշ փաստական հատվածներ, որոնք, ըստ ներկաների գնահատականների, լավագույն ապացույցն են այն բանի, թե ինչու են իրենք սեպտեմբերի 7-ի ընտրություններում իրենց ձայնը վստահելու հենց Հ. Շահինյանին: Ի դեպ, նշենք, որ Հ. Շահինյանը հրապարակել է իր պաշտոնավարման տարիների՝ 2005-2008թթ. Արաբկիրի թաղապետարանի գործունեության հաշվետվությունը, որն իր տեսակով բացառիկ է, քանի որ նա միակ համայնքապետն է, ով իր ողջ գործունեությունը կոնկրետ փաստերով և թվերով ներկայացնում է հանրության դատին: «Մեր աշխատանքի հիմնում ընկած է եղել 2005թ. նոյեմբերին ընդունված Արաբկիրի թաղապետարանի գործունեության եռամյա ծրագիրը: Դրանում արտացոլված էին մեր գործունեության առաջնահերթությունները, յուրաքանչյուր ոլորտում կատարվելիք աշխատանքների ժամանակացույցը և պահանջվող ֆինանսական միջոցները: Եվ հենց այդ ծրագրում նախատեսված ցուցանիշների ու այսօր առկա փաստերի համադրությունը ինձ թույլ է տալիս մեր աշխատանքը գնահատել ոչ միայն բավարար, այլեւ լավ կամ արդյունավետ: Եթե խոսենք թվերի լեզվով, ապա եթե 2005թ. Արաբկիրի սոցիալ-տնտեսական գործունեության նախատեսված ցուցանիշներն իրականացվել են 80 %-ով, ապա 2006թ. այդ ցուցանիշը կազմել է 90.3 տոկոս: Իսկ 2007թ. Արաբկիրի թաղապետարանի գործունեության կատարողականի ցուցանիշը կազմել է 102,2 %: Այսպիսով, 2005 թվականից մինչև 2008 թվականի առաջին կիսամյակն ընկած ժամանակահատվածում Արաբկիր համայնքի ծրագրված սոցիալ-տնտեսական գործունեությունն իրականացվել է 103,9 %-ով: Սրանք կատարված աշխատանքի, այսպես ասած, չոր, թվային արտահայտություններն են, սակայն այս թվերի հետեւում կան տասնյակ ասֆալտապատված ու լուսավորված փողոցներ, բարեկարգված բակեր ու կանաչ տարածություններ, վերանորոգված շենքեր»,- ասաց Հ. Շահինյանը՝ հավելելով, որ իրենց կողմից իրականացված շատ ծրագրերի արդյունքներ տեսանելի են բոլորի համար: Ներկաներն էլ առանձին զրույցներում նշեցին, որ Արաբկիրն այսօր համարվում է Երեւանի ամենալուսավոր համայնքը, որի գրեթե բոլոր փողոցները լուսավորվել են Հովի. Շահինյանի ղեկավարության օրոք: Կատարված մի շարք այլ աշխատանքների թվարկումից հետո, Հ. Շահինյանն անդրադարձավ առաջիկա ընտրություններին՝ ասելով, որ իր համար չափազանց կարեւոր է, որպեսզի համայնքում ընտրություններն անցնեն ազատ եւ արդար, եւ որ ընտրակեղծիքներ թույլ չտրվեն. «Դա կարեւոր է ոչ միայն արաբկիրցիների, այլեւ մեր պետության համար»,-ասաց նա: Այժմ մեջբերենք մի քանի հատվածներ մտավորականների ելույթներից:

Ռեժիսոր, դերասան Նարեկ Դուրյան. «Հովհաննես Շահինյանի մեջ ինձ ամենից շատ գրավեց նրա սերը դեպի մշակույթը: Ոչ միայն Հայաստանում, այլեւ արտախոհում (?) էլ կցնեմ պետական պաշտոնյաների, ովքեր զարկ են տալիս մշակույթին: Հ. Շահինյանի սերը մշակույթի հանդեպ խոսում է մարդու ներքին կուլտուրայի եւ ինտելեկտուալ մակարդակի մասին: Արդեն 20 տարի է՝ մենք Փարիզում կազմակերպում ենք ներկայացումներ եւ մեր նպատակն է, որպեսզի հայ դերասաններին հնարավորություն տանք սփյուռքում զբաղվելու իրենց սիրած գործով: Սակայն այս ընթացքում ոչ մի պետական անձ մեզ ձեռք չի մեկնել, բացի Հ. Շահինյանից: Միայն նա միանգամից հովանավոր կանգնեց մեր ծրագրին: Իսկ ինձ համար նման մարդը հոգեհարազատ է»:

Ժիրայր Դադասյան. «Նա ժամանակակից մտածողության կրող, գրագետ եւ երիտասարդ անձնավորություն է: Ես շատ կուզեի, որ մյուս համայնքներում էլ համայնքի ղեկավարները լինեին նույնական կիրթ, ինչպես մեր համայնքապետ Հովհաննես Շահինյանն է»:

Վիգեն Ավետիս. «Ես Հովհաննես Շահինյանին ճանաչում եմ 1975 թվականից: Մենք համադասարանցիներ ենք: Հենց առաջին օրվանից էլ ինքը տարբերվում էր բոլորից: Նա միշտ լիդեր էր, ու հենց նա էր միշտ մեզ պաշտպանում: Պատասխանատվության զգացումը նրա մեջ շատ-շատ մեծ է դեռ մանկուց: Նա միշտ մեզանից տարբերվում էր: Ինքն իր կյանքում ամեն ինչի հասել է իր հեռնաքան աշխատանքի շնորհիվ: Ինքը ծնվել է լիդեր լինելու համար, միշտ այնպես, ինչպես ես ծնվել եմ նկարիչ լինելու համար: Նա միշտ առաջինն էր, թե՛ սովորելու հարցում, թե՛ այլ հարցերում»:

Ի դեպ, Իտալիայում, Ֆլորենցիայում բնակվող, հայտնի նկարիչ, արաբկիրցի Վիգեն Ավետիսի եւ Հովհաննես Շահինյանի նախաձեռնությամբ շուտով՝ սեպտեմբերի սկզբին արաբկիրցիներին մեծ անակնկալ կմատուցվի: Թաղապետարանի առջեւի բարեկարգված այգում շուտով կտեղադրվի «Սասնա ծռեր» շատրվանը:

Ա. Թ.

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ

Թողարկվել է «Կարիճ» հուշադրամը

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը «Կենդանակերպի նշաններ» միջազգային դրամագիտական ծրագրերի շրջանակներում թողարկել է կարիճի պատկերով մեկ ոսկե եւ մեկ արծաթե նոր հուշադրամներ: Ծրագրերում ներառվել են կենդանակերպի տասներկու նշանները:

Հուշադրամների դիմերեսներն ունեն նույն ձեւավորումը: Դիմերեսի կենտրոնում պատկերված է Հայաստանի Հանրապետության զինանշանը, որից ներքեւ շրջանագծով հայերեն եւ անգլերեն անվանական արժեքի մակագրությունն է՝ «DRAM 10000 ԴՐԱՄ» ոսկե հուշադրամի եւ «DRAM 100 ԴՐԱՄ» արծաթե հուշադրամի համար: Զինանշանից վերեւ նշված է թողարկման տարեթիվը՝ «2008»: Ամբողջը եզրված է գծավոր շրջանագծով: Նշված շրջանագծի եւ եզրաշուրթի միջեւ առկա է երկրորդ գծավոր շրջանագիծը: Երկու շրջանագծերի միջեւ դաշտը բաժանված է տասներկու հավասար մասերի, որոնցում պատկերված են կենդանակերպի նշանների խորհրդանիշները: Եզրաշուրթի մոտ վերեւում հայերեն, իսկ ներքեւում անգլերեն շրջանագծով մակագրված է համապատասխանաբար՝ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ» եւ «REPUBLIC OF ARMENIA»:

Հուշադրամների դարձերեսներն ունեն նույն ձեւավորումը: Դաշտի կենտրոնում կարիճի պատկերն է: Ներքեւի աջ մասում պատկերված է կարիճի կենդանակերպի նշանի խորհրդանիշը: Արծաթե հուշադրամի դարձերեսին պատկերից ձախ առկա է կարմիր գույնի շիրկոնով ձեւավորված աստղ: Ամբողջը եզրված է գծավոր շրջանագծով: Շրջանագծի եւ եզրաշուրթի միջեւ վերեւում լատիներեն, իսկ ներքեւում ռուսերեն նշված է համաստեղության անվանումը համապատասխանաբար՝ «SCORPIO» եւ «СКОРПИОН»:

Հուշադրամները շրջանագծով երկու կողմից ունեն ուռուցիկ եզրաշուրթ:

Դարձերեսի դաշտերի ձեւավորման համար օգտագործվել են գունավոր ներկեր: Հուշադրամների ուրվագծերի հեղինակն է Ռ. Վալեժակը: Հուշադրամները դրվագվել են Լեհաստանի դրամահատարանում:

Ոսկե հուշադրամի բնութագիրը.

Անվանական արժեքը	10000 դրամ
Մետաղը եւ հարգը	ոսկի, 900 0
Զանգվածը	8,6 գ
Տրամագիծը	22,0 մմ
Որակը	լավացված
Դրամաեզրը	ատամնավոր
Տպաքանակը	մինչեւ 10000 հատ

Արծաթե հուշադրամի բնութագիրը.

Անվանական արժեքը	100 դրամ
Մետաղը եւ հարգը	արծաթ, 925 0
Զանգվածը	28,28 գ
Տրամագիծը	38,61 մմ
Որակը	լավացված
Դրամաեզրը	հարթ
Տպաքանակը	12000 հատ

ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Օգոստոսի 25-ին, ժամը 14.00-ին ՀՀ բնապահպանության նախարարությունը, «Նաիրի-հանքարդյունաբերություն» ՍՊԸ, Եղեգնաձորի համայնքապետարանը կազմակերպում են հասարակական լսումներ՝ ՀՀ Վայոց ձորի մարզի 1. Եղեգնաձոր թիվ 1 հասցեում նախատեսվող ԱԳԼՑ կայանի շահագործման վերաբերյալ: Նախագծային փաստաթղթերին կարելի է ծանոթանալ 1. Երեւան, Կոմիտաս 29 հասցեում:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սեպտեմբերի 9-ին, ժամը 14.00-ին ՀՀ բնապահպանության նախարարությունը, «Գազ-գրուպ» ՓԲԸ, Երեւանի համայնքապետարանը կազմակերպում են հասարակական լսումներ՝ 1. Երեւանում Դավիթ Բեկի 136/40 հասցեում նախատեսվող կոմպրեսորային ... շահագործման վերաբերյալ: Նախագծային փաստաթղթերին կարելի է ծանոթանալ 1. Երեւան, Կոմիտաս 29 հասցեում:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սեպտեմբերի 10-ին, ժամը 14.00-ին ՀՀ բնապահպանության նախարարությունը, «...» ՍՊԸ, ... համայնքապետարանը կազմակերպում են հասարակական լսումներ՝ ՀՀ 1. Երեւանում ... գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության վերաբերյալ: Նախագծային փաստաթղթերին կարելի է ծանոթանալ 1. Երեւան, Կոմիտաս 29 հասցեում:

ՀՀ կենտրոնական բանկը տեղեկացնում է, որ արժութային շուկայում ձեւավորվել են հետեւյալ արտարժույթների միջին փոխարժեքները. 21.08.2008 թ.

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Միջին փոխարժեք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	301.43
EUR	1	ԵՎՐՈ	445.88
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	12.38
GEL	1	Վրաց. լարի	213.33

Մասնագիտություն, որն անհրաժեշտ է ամենուր

ԲԱՐՁՐԱԿԱՐԳ ՀԱՇՎԱՊԱՀՆԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

Ավարտելով **եռամսյա դասընթացը** դուք կստանաք.

- հաշվապահությունը վարելու գիտելիքներ եւ կիրառական հմտություններ,
- հաշվապահական եւ հարկային հաշվառումը ինքնուրույն վարելու փորձ,
- մեկամսյա աշխատանքային պրակտիկա եւ առաջին աշխատանքի փորձ,
- աջակցություն աշխատանքի տեղավորման հարցում

Ավարտողներին տրվում է պետական նմուշի հավաստագիր:

«ԷԿՈՆՈՄԻԿԱ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆՔ» կենտրոն

«ԷԿՈՆՈՄԻԿԱ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆՔ» ԿԵՆՏՐՈՆ
Բաղրամյան 24ա,
ՀՀ գիտությունների
ակադեմիայի ...
6-րդ հարկ, 54-24-81

ԳՈՎԱԶԴԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ՀԵՌԱԽՈՍԱՀԱՄԱՐ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Ավետիքյան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 21.08.2008, գինը՝ 100 դրամ, տպագրվում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2